

H O T Ă R Ă R E A nr. 3-63/2026
cu privire la examinarea cauzei disciplinare intentate în privința procurorului în
Procuratura mun.Chișinău, Oficiul Rîșcani Andrei Dulgheru

mun. Chișinău

20 mai 2026

Colegiul de disciplină și etică din subordinea Consiliului Superior al Procurorilor, în componența:

Președinte – Alexandru Lozan

Membrii colegiului –Viorel Beiu, Constantin Șușu, Eugenia Zubco, Vitalie Sîli, Mihaela Pascal, examinând în ședință închisă, cauza disciplinară intentată în privința procurorului în Procuratura mun.Chișinău, Oficiul Rîșcani Andrei Dulgheru,-

C O N S T A T Ă :

Prin Decizia Inspectorului în Inspecția Procurorilor, Constantin Miron, din 05 decembrie 2025, a fost transmisă Colegiului de Disciplină și Etică spre examinare procedura disciplinară, privind rezultatele verificării pe fond a proceselor verbale de sesizare din oficiu, cu privire la săvârșirea abaterii disciplinare de către procurorul în Procuratura mun. Chișinău, oficiul Rîșcani, Andrei Dulgheru.

Cu referire la sesizare

La data de 01.09.2025 Consiliul Superior al Procurorilor a înregistrat raportul întocmit de către procurorul-șef al Oficiului Rîșcani, Oxana Cazacu, adresat cu titlu de informare Procurorului General interimar, privind acțiunile și conduita procurorului în Procuratura mun. Chișinău, oficiul Rîșcani, Andrei Dulgheru, în cadrul instrumentării cauzelor penale pe care la are în gestiune. Din analiza materialelor anexate s-au stabilit circumstanțe și fapte, ce pot constitui abateri disciplinare, motiv pentru care inspectorul a întocmit proces-verbal de sesizare din oficiu, care a fost înregistrat în evidențele Secției juridică și management a documentelor Inspecției procurorilor la data de 04.09.2025 cu nr.xxxx/25.

Ulterior, în cadrul Inspecției procurorilor a parvenit raportul întocmit de către procurorul în Procuratura mun. Chișinău oficiul Rîșcani, Angela Pleșca, adresat cu titlu de informare procurorului-șef interimar al Oficiului Rîșcani, Oxana Cazacu, privind acțiunile și conduita procurorului Andrei Dulgheru, la examinarea unei plângeri în temeiul art.313 CPP, în cadrul procesului penal nr.XXXXXXXXXX, din analiza căruia s-au stabilit circumstanțe și fapte ce pot constitui abateri disciplinare, motiv pentru care inspectorul a întocmit proces-verbal de sesizare din oficiu, care a fost înregistrat în evidențele Secției juridică și management a documentelor Inspecției procurorilor la data de 16.09.2025 cu nr.xxxx/25.

Prin decizia Inspecției procurorilor din 16.09.2025 procedura disciplinară nr.xxxx/25 a fost conexată cu nr.xxxx/25, într-o procedură unică cu nr.xxxx/25.

I. Circumstanțele reflectate în sesizarea cu privire la faptele ce pot constitui abatere disciplinară

În raportul procurorului-șef al Oficiului Rîșcani, Oxana Cazacu, adresat Procurorului General interimar, se arată că, în urma controlului asupra celor 48 de cauze gestionate de procuror, s-a constatat un fenomen de tergiversare nejustificată, erori și omisiuni susceptibile să compromită eficiența investigațiilor penale.

Exemplele concrete includ:

a) neexaminarea în termen legal a cererii depuse de învinuit pentru audierea unui martor (art. 295 CPP);

b) lipsa actului de reluare a urmăririi penale după ce aceasta fusese declarată finalizată;

c) lipsa înregistrărilor oficiale de intrare și ieșire pentru documentele esențiale transmise între IP Rîșcani și Procuratura mun. Chișinău;

d) calitatea deficitară a actului de învinuire, lipsit de elemente obligatorii privind latura obiectivă a infracțiunii de escrocherie.

Aceste abateri reflectă o conduită procesuală necorespunzătoare a procurorului Andrei Dulgheru, care nu se aliniază standardelor de profesionalism și rolului procurorului în cadrul urmăririi penale.

Se menționează în raport precum că au fost constatate încălcări de ordin procedural în cauza penală nr. XXXXXXXXX pornită pe art.27, 190 alin.(2) din Codul penal, pe cauza penală nr. XXXXXXXXX inițiată pe art. 186 alin.(1) din Codul penal, în cauza penală nr. XXXXXXXXX inițiată pe art. 186 alin.(2) din Codul penal. În aceste cazuri în acțiunile procurorului Andrei Dulgheru s-a constatat o tergiversare nejustificată a urmăririi penale, precum și omisiunea de a formula învinuirea având în vedere modificările la art. 126 din Codul penal.

În cauza penală nr. XXXXXXXXX pornită în baza art. 196 alin.(2) lit.b) din Codul penal, s-a atestat că urmărirea penală a fost paralizată din motiv că pe parcursul unui an de zile nu s-a efectuat nici o acțiune de urmărire penală, la fel s-au atestat aceleași omisiuni și în cauzele penale nr. XXXXXXXXX, nr. XXXXXXXXX, nr. XXXXXXXXX, nr. XXXXXXXXX, nr. XXXXXXXXX și în cauza penală nr. XXXXXXXXX.

În raport se mai menționează că procurorul Andrei Dulgheru a neglijat prevederile Instrucțiunii privind ținerea evidenței cauzelor penale și modul de asigurare a circuitului instituțional după adoptarea soluțiilor de suspendare.

De asemenea, lipsește evidența soluției adoptate de procuror pe cauzele penale nr. XXXXXXXXX și XXXXXXXXX, primite cu propunere de suspendare în luna martie 2024.

Ulterior, la 04.09.2025 dna Oxana Cazacu, suplimentar a mai prezentat o notă cu privire la încălcările depistate în cadrul verificării cauzelor penale nr. XXXXXXXXX, nr. XXXXXXXXX și nr. XXXXXXXXX, la fel aflate în conducerea procurorului Andrei Dulgheru.

În raportul procurorului Angela Pleșca, prin care este informat procurorul-șef al Oficiului Rîșcani, Oxana Cazacu, despre acțiuni și comportament contrar normelor legale ale procurorului Andrei Dulgheru, este menționat precum că, la 03.10.2022, în Registrul de evidență a sesizărilor cu privire la infracțiuni al IP Rîșcani mun. Chișinău, a fost înregistrat procesul penal nr. XXXXXXXXX, pornit în baza plângerii cet. Xxxxxx Xxxxxx, prin care solicita tragerea la răspundere conform legislației în

vigoare a cet. XXXXXX XXXXXX, care la data de 09.10.2022, aproximativ orele 18:30, [...].

La 10.11.2022, prin ordonanța procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Rîșcani, Andrei Dulgheru, s-a dispus refuzul în pornirea urmăririi penale, pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

La 25.04.2023 în adresa Procuraturii mun. Chișinău, Oficiul Rîșcani a parvenit plângerea avocatului XXXXXX XXXXXX, în interesele cet. XXXXXX XXXXXX, prin care contestă legalitatea ordonanței de refuz în pornirea urmăririi penale din 10.11.2022, emisă de către procurorul Andrei Dulgheru, solicitând anularea acesteia. În susținerea cerințelor sale, petiționarul a invocat faptul că „*urmărirea penală a fost efectuată superficial, care a afectat drepturile și interesele legitime ale petentului.*”.

Prin ordonanța procurorului ierarhic Angela Pleșca din 10 mai 2023, sa respins plângerea avocatului XXXXXX XXXXXX, împotriva ordonanței de refuz în pornirea urmăririi penale, emisă la 10.11.2022 de către procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Rîșcani, Andrei Dulgheru.

La 06.07.2023 XXXXXX XXXXXX, reprezentat de avocatul XXXXXX XXXXXX a depus plângere la judecătorul de instrucție în temeiul art. 313 Cod de procedură penală, prin care a solicitat declararea nulității ordonanței procurorului Andrei Dulgheru de refuz în pornirea urmăririi penale din 10.11.2022 și a ordonanței procurorului ierarhic superior (*în plângere nefiind specificată data emiterii ordonanței în ordinea art. 299¹ din Codul de procedură penală*).

Plângerea a fost repartizată spre examinare judecătorului de instrucție Serghei Papuha. În ședințele de judecată a participat procurorul Dulgheru Andrei.

Prin încheierea judecătorului de instrucție din 01 decembrie 2023 a fost încetat procesul de examinare a plângerii depuse de către avocatul XXXXXX XXXXXX în interesele cet. XXXXXX XXXXXX din motivul că, ***a decăzut necesitatea de a fi examinată în instanța de judecată, deoarece procurorul, adjunct interimar al procurorului-șef al Procuraturii mun. Chișinău, Angela Pleșca, la 10.05.2023, prin ordonanță, a anula total ordonanța de refuz în pornirea urmăririi penale și clasarea procesului penal nr. XXXXXXXXX.***

Copia de pe încheiere, conform informației a parvenit în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Rîșcani la 21.12.2023 și transmisă procurorului Dulgheru Andrei, care nu a anexat-o la procesul penal.

Ulterior, la 16 iulie 2024 în procuratură a parvenit plângerea cet. XXXXXX XXXXXX, prin care în mod repetat solicita anularea ordonanței procurorului Dulgheru Andrei de refuz în pornirea urmăririi penale din 10.11.2022.

La 30.07.2024 petiționarului XXXXXX XXXXXX și avocatului acestuia XXXXXX XXXXXX i-a fost expediat răspuns, prin care în mod repetat au fost informați că prin ordonanța din 10.05.2023, plângerea depusă în ordinea art. 299¹ din Codul de procedură penală, a fost respinsă, cu expedierea copieii de pe aceasta.

Tot la 16.07.2024 cet. XXXXXX XXXXXX, reprezentat de către avocatul XXXXXX XXXXXX, au depus plângere în ordinea art. 313 din Codul de procedură penală la judecătorul de instrucție, prin care solicită declararea nulității ordonanței procurorului Andrei Dulgheru de refuz în pornirea urmăririi penale din 10.11.2022 și a ordonanței procurorului ierarhic superior din 10 mai 2024, ambele ordonanțe fiind înmânate petentului de către procurorul Dulgheru Andrei, ceea ce rezultă din copiile anexate la plângere.

Aproximativ în luna noiembrie 2024, în timp ce se afla în incinta Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, judecătorul Serghei Papuha i-a comunicat procurorului Angela Pleșca că are la examinare plângere repetată (din 16.07.2024) asupra ordonanței de refuz în pornirea urmăririi penale și, precum că din greșeală, a emis două ordonanțe cu soluții diferite pe procesul penal, ceea ce i-a fost confirmat de procurorul Andrei Dulgheru în afara ședinței de judecată.

Astfel a constatat că, la baza emiterii încheierii din 01.12.2023 a stat ordonanța, prezentată de procurorul Dulgheru Andrei în ședința de judecată, datată cu 10 mai 2023 și potrivit căreia plângerea cet. Xxxxxx Xxxxxx a fost admisă integral, iar procesul penal a fost restituit organului de urmărire penală pentru efectuarea investigațiilor suplimentare.

Vizualizând ordonanța prezentată de către procurorul Dulgheru Andrei, procurorul Angela Pleșca a stabilit că nu a emis o astfel de ordonanță. Totodată, în ordonanță, în loc de semnătură era scris cuvântul „*semnat*” de către Dulgheru Andrei.

La examinarea plângerii din 16.07.2024, în ședința de judecată s-a constatat că există două ordonanțe emise în ordinea controlului ierarhic superior și instanța a făcut întrerupere, obligând procurorul Dulgheru Andrei să prezinte decizia adoptată pe marginea examinării plângerii în ordinea art. 299¹ din Codul de procedură penală.

După ședința de judecată, revenind în procuratură, a ridicat plângerea depusă de către avocatul Xxxxxx Xxxxxx la 25.04.2023, în rezultatul examinării căreia a fost emisă ordonanța de respingere din 10.05.2023 și nicidecum cea de admitere, care a fost prezentată de către procurorul Andrei Dulgheru în instanță fără semnătura sa.

Despre faptul dat a informat judecătorul de instrucție, care a solicitat expedierea procesului penal nr. XXXXXXXXX.

Ulterior, prin încheierea judecătorului de instrucție din 30.12.2024, plângerea petentului a fost admisă, declarate nule ordonanța de refuz în pornirea urmăririi penale din 10.11.2022, emisă de către procurorul Andrei Dulgheru și ordonanța din 10.05.2023 cu privire la respingerea plângerii înaintate în ordinea art. 299¹ din Codul de procedură penală, emisă de către procurorul ierarhic Angela Pleșca, cu obligarea procurorului să lichideze încălcările depistate.

II. Acuzația disciplinară constatată de către Inspector

1) Lăsarea nejustificată în nelucrare a cauzelor penale, tergiversarea urmăririi penale și rolul pasiv al procurorului în cadrul procesului penal

I. Cauza penală nr. XXXXXXXXX – art.27, 190 alin.(2) din Codul penal

Urmărirea penală în cauza dată a fost începută la 09.07.2024 de către organul de urmărire penală al IP Rîșcani al DP mun. Chișinău, în baza art.27, 190 alin.(2) lit.b) din Codul penal. Conducerea urmăririi penale a fost dispusă procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Rîșcani, Andrei Dulgheru.

Potrivit ordonanței de pornire a urmăririi penale, [...].

La 31.01.2025 prin ordonanța ofițerului de urmărire penală A.Lupan, Xxxxxx Xxxxxx a fost recunoscut în calitate de bănuït în baza art.27, art.190 alin.(2) lit. b) din Codul penal.

La 30.04.2025 procurorul Andrei Dulgheru a adoptat ordonanța de punere sub învinuire a lui Xxxxxxx Xxxxxx, fiindu-i încredințată comiterea infracțiunii prevăzute

de art.27, 190 alin.(1) din Codul penal, **ordonanță care a fost adusă la cunoștința învinuitului, în prezența apărătorului, abia la data de 02.05.2025, cu toate că persoana era în custodia statului.**

Potrivit materialelor cauzei penale, la data de 02.05.2025, în incinta Penitenciarului nr.4, au fost efectuate următoarele acțiuni: înaintarea învinuirii lui XXXXXXX XXXXXX, audierea învinuitului XXXXXXX XXXXXX, informarea învinuitului despre terminarea urmăririi penale, prezentarea materialelor urmăririi penale, precum și înmânarea rechizitoriului, fapt confirmat prin procesele-verbale corespunzătoare, precum și prin copia recipisei privind primirea rechizitoriului.

Potrivit procesului-verbal de informare despre terminarea urmăririi penale și prezentare a materialelor cauzei penale, învinuitul a solicitat „audierea colegului de celulă”.

Contrar prevederilor art.295 din Codul de procedură penală, care stipulează că, „cererile înaintate după ce s-a luat cunoștință de materialele urmăririi penale se examinează de către procuror în termen de cel mult 15 zile, prin ordonanță motivată se dispune admiterea sau respingerea lor și, în termen de 24 de ore, se aduc la cunoștință persoanelor care le-au înaintat”, procurorul A.Dulgheru nu a soluționat această cerere și nu s-a expus prin ordonanță.

Totodată, deși la dosarul penal există o recipisă despre înmânarea rechizitoriului, la cauza penală rechizitoriul lipsește.

În același context, deși urmărirea penală a fost terminată potrivit procesului-verbal de informare despre terminarea urmăririi penale la 02.05.2025, la cauza penală nu există actul procedural prin care s-a dispus reluarea urmăririi penale și fixarea termenului de urmărire penală în vederea efectuării acțiunilor de urmărire penală, în condițiile în care ofițerul de urmărire penală gestiona în continuare cauza penală, anexând la dosar un răspuns din 20.05.2025 parvenit de la directorul Penitenciarului nr.13.

La capitolul dat este de remarcat, că deși apriori, urmărirea penală în cauza vizată a fost finalizată la data de 02.05.2025, cauza penală figurează în darea de seamă a procurorului A. Dulgheru, pentru luna iunie, ca fiind cauză penală restantă.

Totodată, deși la cauza penală există un raport al ofițerului de urmărire penală pentru terminarea urmăririi penale, precum și o scrisoare de însoțire, aceasta nu are număr de ieșire cu înregistrarea ieșirii din cancelaria Inspectoratului de Poliție Rîșcani, precum și nici un număr de intrare în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Rîșcani, care ar confirma înregistrarea acestei cauze cu propunere de finisare a urmăririi penale și ar fi justificat intervenția procurorului ierarhic superior or, circumstanțele expuse *supra* au devenit cunoscute procurorului ierarhic superior urmare a evaluării din oficiu a cauzelor penale aflate în conducerea procurorului A.Dulgheru.

Pe lângă cele descrise *supra*, se mai remarcă și calitatea actului de învinuire formulat de către procurorul A.Dulgheru, care nu întrunește condițiile de claritate, cum prevede art.281 alin.(2) Cod de procedură penală or, latura obiectivă a infracțiunii de escrocherie necesită ca element obligatoriu descrierea elementului de abuz de încredere sau inducere în eroare, ceea ce lipsește din conținutul învinuirii formulate.

Potrivit ordonanței de punere sub învinuire [...].

Având în vedere încălcările procesuale admise de către procurorul Andrei Dulgheru, prin ordonanța procurorului ierarhic superior din 05.09.2025 s-au exclus din cauza penală datele obținute după finalizarea urmăririi penale, conform

procesului-verbal de informare despre terminarea urmăririi penale din 02.05.2025, pe motivul existenței încălcărilor dispozițiilor legale de administrare a acestora.

Prin aceeași ordonanță a fost retrasă cauza penală din conducerea urmăririi penale a procurorului A.Dulgheru și transmisă pentru conducerea în continuare a urmăririi penale procurorului D.Jîmbei.

II. Cauza penală nr.XXXXXXXXXX – art.186 alin.(1) din Codul penal

Urmărirea penală în cauza dată a fost începută la 31.12.2020 de către organul de urmărire penală al IP Rîșcani al DP mun. Chișinău, în baza art.186 alin.(2) lit.d) din Codul penal. Conducerea urmăririi penale a fost dispusă procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Rîșcani, Andrei Dulgheru.

Potrivit ordonanței de pornire a urmăririi penale, [...].

La 15.07.2021, procurorul Andrei Dulgheru a adoptat ordonanța de punere sub învinuire, în contumacie, a lui Xxxxxx Xxxxxx, fiindu-i învinuită comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin.(2) lit.d) din Codul penal, cu dispunerea investigațiilor în vederea căutării învinuitului, precum și cu dispunerea soluției de suspendare a urmăririi penale.

La data de 06.12.2024 urmărirea penală în prezenta cauză a fost reluată, pe motivul reținerii învinuitului, iar la 09.12.2024, învinuitului Xxxxxxx Xxxxxx i-a fost adusă la cunoștință învinuirea din data de 15.07.2021, fiindu-i incriminată comiterea infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(2) lit.d) din Codul penal, fiind audiat în calitate de învinuit și aplicată în privința acestuia măsură preventivă obligarea de a nu părăsi localitatea.

La dosar, contrar art.166 alin.(7) Cod de procedură penală, lipsește ordonanța de eliberare a persoanei reținute.

Potrivit actului de învinuire, rezultă că, [...].

Astfel, Xxxxxx Xxxxxx, prin acțiunile sale criminale intenționate a comis furtul - adică sustragere pe ascuns a bunurilor altei persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, infracțiune prevăzută de art.186 alin.(2) lit.d) Cod penal.

Fiind audiat la 09.12.2024 în calitate de învinuit, Xxxxxx Xxxxxx a declarat că recunoaște integral vina în comiterea infracțiunii.

Este de remarcat că, potrivit modificărilor operate în art.126 alin.(2) din Codul penal, *în redacția Legii nr.136/2024, în vigoare de la 07.09.24*, se consideră proporții considerabile sau esențiale valoarea bunurilor sustrase, dobândite, primite, fabricate, distruse, poluate, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, care depășește 10 salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

În speță, procurorul urma să intervină prin completarea învinuirii și recalificarea acțiunilor făptuitorului în temeiul art.186 alin.(1) din Codul penal, acțiuni care nu au fost efectuate, or, urmărirea penală a fost tergiversată nejustificat.

Art.186 alin.(1) *Furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, se pedepsește cu amendă în mărime până la 650 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 2 ani.*

Art.66 alin.(2) Cod de procedură penală: *„Învinuitul, inculpatul, conform prevederilor prezentului cod, are dreptul: să știe pentru ce faptă este învinuit și, în legătură cu aceasta, la punerea sub învinuire, precum și imediat după reținerea în stare de arest sau după ce i s-a adus la*

cunoștință ordonanța de aplicare a măsurii preventive, să primească de la organul de urmărire penală copia de pe ordonanța de punere sub învinuire;

Art.165 alin. (2) Cod de procedură penală: *Pot fi supuse reținerii: persoanele pentru a fi puse sub învinuire, în cazul în care locul de aflare a persoanei nu este cunoscut sau dacă ea nu s-a prezentat fără motive întemeiate și nu a informat organul care a citat-o despre imposibilitatea prezentării sale;*

Art.166 alin.(7) Cod de procedură penală: *Persoana reținută în condițiile prezentului articol trebuie să fie adusă cât mai curând posibil, din momentul de reținere, în fața judecătorului de instrucție pentru a fi examinată chestiunea arestării sau, după caz, a eliberării acesteia. Procurorul, până la expirarea termenului prevăzut la art. 308 alin. (12), va emite o ordonanță de eliberare a persoanei reținute fie, după caz, va înainta judecătorului de instrucție demersul de arestare.*

Art.167 alin.(2) Cod de procedură penală: *Motivele reținerii imediat se aduc la cunoștință persoanei reținute numai în prezența unui apărător ales sau a unui avocat de serviciu care acordă asistență juridică de urgență.*

Art.170 Cod de procedură penală - *Reținerea învinuitului în baza ordonanței organului de urmărire penală până la arestare*

(1) *În cazul în care învinuitul încalcă condițiile prevăzute de măsurile preventive aplicate în privința lui sau obligația dată în scris de a se prezenta la citarea organului de urmărire penală ori a instanței și de a comunica noul loc de trai, procurorul este în drept să emită o ordonanță privind reținerea acestui învinuit, cu înaintarea concomitentă judecătorului de instrucție a demersului privind arestarea lui.*

(2) *Reținerea efectuată în condițiile alin.(1) nu poate depăși termenul de 72 de ore și se va efectua numai în cazurile în care, conform legii, persoana poate fi supusă arestării preventive.*

Art.282 Cod de procedură penală - *Înaintarea acuzării*

Alin.(1) *Înaintarea acuzării învinuitului se va face de către procuror în prezența avocatului în decurs de 48 de ore din momentul emiterii ordonanței de punere sub învinuire, dar nu mai târziu de ziua în care învinuitul s-a prezentat sau a fost adus în mod silit.*

Articolul 283 Cod de procedură penală - *Schimbarea și completarea acuzării*

(1) *Dacă, în cursul urmăririi penale, apar temeiuri pentru schimbarea sau completarea acuzării înaintate învinuitului, procurorul este obligat să emită o altă ordonanță motivată și să înainteze învinuitului o nouă acuzare sau să o completeze pe cea anterioară în conformitate cu prevederile articolelor respective din prezentul cod.*

Prin urmare, în cauza de referință a fost atestată încălcarea de către procurorul Andrei Dulgheru a normelor legale enunțate *supra* și tergiversarea nejustificată a urmăririi penale, or, din luna ianuarie 2025 - când au fost emise citații și o ordonanță de aducere silită a unui martor, până în luna iulie 2025 (adică o perioadă de 6 luni), nu au fost efectuate careva acțiuni procesuale, cu toate că în cauza penală este persoană pusă sub învinuire, care recunoaște faptele incriminate.

III. Cauza penală nr.XXXXXXXX - art.186 alin.(2) din Codul penal

Urmărirea penală în cauza dată a fost începută la 26.01.2024 de către organul de urmărire penală al IP Rîșcani al DP mun. Chișinău, în baza art.186 alin.(2) lit.b), d) din Codul penal. Conducerea urmăririi penale a fost dispusă inițial procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Rîșcani, Igor Buliga.

La data de 03.06.2024 de către procurorul Igor Buliga, Xxxxxxx Xxxxxxa fost pus sub învinuire, în contumacie, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.186 alin.(2) lit.d) din Codul penal.

Potrivit ordonanței de punere sub învinuire, rezultă că, [...].

La data de 25.06.2024 Xxxxxxx Xxxxxx a fost reținut, iar prin ordonanța adjunctului interimar al procurorului-șef al Procuraturii mun. Chișinău, șef-adjunct al

Oficiului Rîșcani, A.Pleşca, cauza penală a fost retrasă de la procurorul Igor Buliga și transmisă pentru conducerea urmăririi penale, procurorului Andrei Dulgheru.

Corespunzător, lui XXXXXXX XXXXX la 25.06.2024 i-a fost adusă la cunoștință ordonanța de punere sub învinuire din 03.06.2024 și audiat în calitate de învinuit.

Prin ordonanța procurorului Andrei Dulgheru din 27.07.2024 a fost eliberat învinuitul XXXXX XXXXX și aplicată în privința acestuia măsură preventivă obligarea de a nu părăsi țara.

Ulterior, la 28.06.2024 cauza penală a fost transmisă în adresa organului de urmărire penală pentru efectuarea urmăririi penale, ultima acțiune de urmărire penală fiind efectuată la 07.04.2025 și anume: ridicarea unui suport cu secvențe video, care a fost anexat la cauza penală.

Este de remarcat că, potrivit modificărilor operate în art.126 alin.(2) din Codul penal, în redacția Legii nr.136/2024, în vigoare de la 07.09.24, se consideră proporții considerabile sau esențiale valoarea bunurilor sustrase, dobândite, primite, fabricate, distruse, poluate, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, care depășește 10 salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

În speță, procurorul urma să intervină prin completarea învinuirii și recalificarea acțiunilor făptuitorului în temeiul art.186 alin.(1) din Codul penal, acțiuni care nu au fost efectuate or, urmărirea penală a fost tergiversată nejustificat.

Articolul 186 Cod penal - Furtul

(1) *Furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, se pedepsește cu amendă în mărime până la 650 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 240 de ore, sau cu închisoare de pînă la 2 ani.*

Art.66 alin.(2) Cod de procedură penală: Învinuitul, inculpatul, conform prevederilor prezentului cod, are dreptul: *să știe pentru ce faptă este învinuit și, în legătură cu aceasta, la punerea sub învinuire, precum și imediat după reținerea în stare de arest sau după ce i s-a adus la cunoștință ordonanța de aplicare a măsurii preventive, să primească de la organul de urmărire penală copia de pe ordonanța de punere sub învinuire;*

Articolul 283 Cod de procedură penală: Schimbarea și completarea acuzării

(1) *Dacă, în cursul urmăririi penale, apar temeieri pentru schimbarea sau completarea acuzării înaintate învinuitului, procurorul este obligat să emită o altă ordonanță motivată și să înainteze învinuitului o nouă acuzare sau să o completeze pe cea anterioară în conformitate cu prevederile articolelor respective din prezentul cod.*

Prin urmare, în cauza de referință se atestă încălcarea normelor procesuale indicate *supra*, tergiversarea nejustificată a urmăririi penale, precum și omisiunea procurorului de a formula învinuirea reieșind din modificările operate la 07.09.2024 în art.126 din Codul penal.

IV. Cauza penală nr.XXXXXXXXXX – art.192 alin.(2) din Codul penal

Urmărirea penală în cauza dată a fost începută la 24.05.2024 de către organul de urmărire penală al IP Centru al DP mun. Chișinău, în baza art.192 alin.(2) lit.b) din Codul penal.

La 27.05.2024 prin ordonanța adjunctului procurorului-șef al Procuraturii mun. Chișinău, I.Demciucin, cauza penală a fost transmisă conform competenței teritoriale în adresa organului de urmărire penală al IP Rîșcani al DP a mun. Chișinău, pentru efectuarea urmăririi penale în continuare.

Conducerea urmăririi penale în cauza de referință a fost dispusă procurorului Andrei Dulgheru.

În cauza de referință s-a atestat că urmărirea penală este paralizată, pe parcursul a 1 an și 6 luni nu s-a efectuat nici o acțiune de urmărire penală (cu excepția unei Delegații din luna martie 2025 a conducătorului organului de urmărire penală a Inspectoratului de poliție Rîșcani, mun. Chișinău, V.Răilean, în adresa IP Rezina, pentru efectuarea unor acțiuni procesuale, și a unei Dispoziții în temeiul art.57 CPP, emisă de OUP A.Lupan în adresa Șefului IP Rîșcani mun. Chișinău pentru efectuarea unor măsuri speciale de investigații, făcând trimitere la Legea nr.59 din 29.03.2012).

Această Dispoziție este una formală, or, potrivit art.1 alin.(2) din Legea nr.59/2012 cu modificările operate prin Legea nr.286 din 05.10.2023, în vigoare din 01.01.2024 „Prezenta lege reglementează activitatea specială de investigații în afara procesului penal”.

Astfel procurorul Andrei Dulgheru și-a îndeplinit necorespunzător obligațiile de serviciu, contrar prevederilor art.20; 52 alin.(1) pct.3), 7); 254, 259 din Codul de procedură penală și Ordinului Procurorului General nr.9/28 din 11.02.2014.

V. Cauza penală nr.XXXXXXXXX – art.196 alin.(2) lit.b)din Codul penal

Urmărirea penală în cauza de referință a fost începută la 06.02.2024 de către organul de urmărire penală al INI al IGP în baza art.196 alin.(2) lit.b) din Codul penal.

La 09.02.2024 prin ordonanța procurorului-șef interimar al Procuraturii pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, V. Furtuna, cauza penală a fost retrasă și transmisă conform competenței teritoriale în adresa organului de urmărire penală al IP Rîșcani al DP a mun. Chișinău, pentru efectuarea urmăririi penale în continuare.

Conducerea urmăririi penale în cauza de referință a fost dispusă procurorului Andrei Dulgheru.

La 27.06.2024, procurorul Andrei Dulgheru a dispus punerea sub învinuire a lui Xxxxxx Xxxxxx pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.196 alin.(2) lit.b) din Codul penal.

După înaintarea învinuirii și audierea în calitate de învinuit, procurorul Andrei Dulgheru, fără a formula careva indicații scrise, a transmis cauza penală în adresa organului de urmărire penală.

În cauza de referință se atestă că urmărirea penală din 27.06.2024 este fără o dinamică, pe parcursul unui (1) an nu s-a efectuat nici o acțiune de urmărire penală, cu toate că în dosar este persoană pusă sub învinuire, astfel procurorul Andrei Dulgheru și-a îndeplinit necorespunzător obligațiile de serviciu, contrar prevederilor art.20; 52 alin.(1) pct.3), 7); 254, 259 din Codul de procedură penală și Ordinului Procurorului General nr.9/28 din 11.02.2014.

VI. Cauza penală nr.XXXXXXXXX – art.190 alin.(5) din Codul penal

Urmărirea penală în cauza de referință a fost disjunsă la 18.10.2018 din cauza nr.XXXXXXXXX în baza art.190 alin.(5) din Codul penal.

Temei de disjungere a servit faptul că urmărirea penală în privința lui Xxxxxx Xxxxxx a fost expediată în instanța de judecată, iar cauza nr.XXXXXXXXX a fost disjunsă în privința altor persoane necunoscute.

La 23.12.2019 în limitele prezentei cauze penale, în privința lui Xxxxxx Xxxxxx a fost emisă ordonanță de punere sub învinuire, în contumacie, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) din Codul penal, fiind dispuse investigații în vederea căutării.

La 29.10.2024, procurorul Andrei Dulgheru i-a înaintat învinuirea lui Xxxxxx Xxxxxx pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) din Codul penal și l-a audiat în calitate de învinuit.

Potrivit ordonanței de punere sub învinuire, [...].

Contrar dispozițiilor legale prevăzute la art.282 alin.(1) din Codul de procedură penală, potrivit cărora înaintarea acuzării învinuitului se va face de către procuror în prezența avocatului în decurs de 48 de ore din momentul emiterii ordonanței de punere sub învinuire, dar nu mai târziu de ziua în care învinuitul s-a prezentat sau a fost adus în mod silit, deși învinuitul a fost reținut la 21.03.2024 și reluată urmărirea penală prin ordonanța din data de 21.03.2024 emisă de procurorul Andrei Dulgheru, înaintarea acuzării lui Iurie Achiruș a avut loc doar la 29.10.2024.

Articolul 283 Cod de procedură penală - **Schimbarea și completarea acuzării**

(1) Dacă, în cursul urmăririi penale, apar temeieri pentru schimbarea sau completarea acuzării înaintate învinuitului, procurorul este obligat să emită o altă ordonanță motivată și să înainteze învinuitului o nouă acuzare sau să o completeze pe cea anterioară în conformitate cu prevederile articolelor respective din prezentul cod.

Având în vedere că la data de 29.10.2024, când i-a fost adusă la cunoștință ordonanța de punere sub învinuire din 23.12.2019, în timp, articolul 190 Cod penal a suportat mai multe modificări, procurorul urma să țină cont de modificările operate, inclusiv cele în vigoare din 07.09.2024.

La fel, din materialele cauzei penale reiese că la data de 10.09.2024 OUP Gr.Ionițov, transmite procurorului raportul cu propunerea de a-l scoate de sub urmărire penală pe cet. Xxxxxx Xxxxxx și clasarea procesului penal, iar procurorul Andrei Dulgheru, contrar prevederilor art.290 – 291 Cod de procedură penală, abia la data de 28.10.2024 emite ordonanță de restituire a cauzei penale organului de urmărire penală pentru completarea urmăririi penale (*în ordonanța sa indică că la data de 10.09.2024 ofițerul a înaintat raport cu propunere de scoatere de sub urmărire penală și clasare a procesului penal*).

Ulterior, după ce emite ordonanța de restituire a cauzei organului de urmărire penală, a doua zi, la 29.10.2024, înaintează acuzarea cet. Xxxxxx Xxxxxx, aducându-i la cunoștință ordonanța de punere sub învinuire din 23.12.2019.

Din data de 29.10.2024, pe parcursul a 1 an de zile, nu s-au efectuat acțiuni procesuale în cauza penală, cu toate că este persoană pusă sub învinuire.

Conduita procurorului Andrei Dulgheru a lezat relațiile sociale protejate de norma juridică referitoare la îndeplinirea de către procuror a dispozițiilor legale, implicit termenul rezonabil al urmăririi penale, stabilit la art.20 alin.(4) din Codul de procedură penală.

Obligația procurorului de a asigura termenul rezonabil al urmăririi penale, așa cum este stabilit de art.20 alin. (4), 52 alin.(1) pct.7) din Codul de procedură penală, se referă nu doar la drepturile și libertățile persoanei, dar și la autoritatea funcției de procuror, la încrederea publicului în realizarea legală a procedurilor penale și la calitatea actului de justiție.

Potrivit raționamentelor Curții Europene a Drepturilor Omului, nu sunt acceptate „luni perioade de stagnare” pentru care să nu existe nici o explicație.

Având în vedere încălcările depistate, la data de 21.07.2025 prin ordonanța procurorului ierarhic superior O.Cazacu, s-a dispus retragerea cauzei penale din conducerea urmăririi penale a procurorului A.Dulgheru și transmiterea cauzei pentru continuarea conducerii urmăririi penale procurorului Vsevolod Ivanov.

VII. Cauza penală nr.XXXXXXXX – art.190 alin.(1) din Codul penal

Urmărirea penală în prezenta cauză a fost pornită la 19 martie 2021 de către organul de urmărire penală al Inspectoratului de poliție Rîșcani al DP mun.Chișinău în baza art.190 alin.(1) din Codul penal.

Potrivit ordonanței de pornire a urmăririi penale, [...].

Prin ordonanța procurorului Andrei Dulgheru din 15.06.2022, cet. Xxxxxx Xxxxxx a fost pus sub învinuire, fiindu-i incriminată săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) din Codul penal.

La 01.04.2024 ofițerul de urmărire penală, transmite cauza cu propunere de întocmire a rechizitoriului și expedierii cauzei în instanța de judecată, la care, procurorul A.Dulgheru, contrar prevederilor art.290 – 291 Cod de procedură penală, abia la data de 16.05.2024 (*adică peste o lună*), fiind asistat de către apărătorul său, învinuitul Xxxxxx Xxxxxx a fost anunțat despre terminarea urmăririi penale, cu prezentarea materialelor cauzei penale. Tot la 16 mai 2024 în privința acestuia a fost întocmit rechizitoriul care, potrivit recipisei, a fost înmănat învinuitului Xxxxxx Xxxxxx la data de 16.05.2024.

Prin ordonanța adjunctului interimar al procurorului-șef al Procuraturii mun. Chișinău, șef al Oficiului Rîșcani, V.Rusu din 20.05.2024, s-a dispus anularea rechizitoriului adoptat către procurorul A.Dulgheru, cu reluarea urmăririi penale.

Pentru adoptarea soluției de anulare a rechizitoriului, procurorul ierarhic superior a reținut că, „*în cadrul verificării a fost constatat că ancheta pe caz nu a fost efectuată în deplină măsură, cu elucidarea tuturor circumstanțelor cazului. Astfel, din declarațiile părții vătămate Xxxxxx Xxxxxx și a învinuitului Xxxxxx Xxxxxx, s-a stabilit că banii în sumă de 10 000 dolari au fost transferați în Emiratele Arabe Unite prin intermediul unei companii, sediul căreia se afla în sectorul Centru din municipiul Chișinău, însă organul de urmărire penală nu a întreprins careva măsuri pentru a stabili compania prin intermediul căreia a fost efectuat transferul banilor, cu ridicarea actelor confirmative în acest sens, cât și audierea în calitate de martori a angajaților acestei companii referitor la transferul efectuat. Subsecvent, s-a constatat că declarațiile martorului Xxxxxx Xxxxxx și a învinuitului Xxxxxx Xxxxxx conțin divergențe cu referire la transmiterea banilor, iar organul de urmărire penală, contrar prevederilor art.113 din Codul de procedură penală, nu a efectuat confruntarea între persoanele date, limitându-se doar la audierea în calitate de martor a lui Xxxxxx Xxxxxx, care este stabilit cu domiciliu temporar în Germania. Totodată, analizând materialele cauzei penale, s-a constatat că procurorul a omis să se expună asupra cererii avocatului, formulată după prezentarea materialelor cauzei penale, prin care a solicitat scoaterea lui Xxxxxx Xxxxxx de sub urmărire penală și clasarea procesului penal în cauza respectivă, din motivul lipsei componentei de infracțiune”.*

La data de 21.05.2024 cauza penală a fost expeditată în adresa organului de urmărire penală pentru completarea urmăririi penale.

Pe parcurs, au fost operate mai multe modificări la Codul penal, inclusiv la art.126 și 190, motiv pentru care în temeiul art.283 Cod de procedură penală, procurorul urma să intervină în vederea schimbării învinuirii.

În cauza de referință se atestă că, din 21.05.2024 aceasta a fost lăsată în nelucrare pe parcursul a mai mult de 1 an, perioadă în care nu s-a efectuat nici o acțiune de urmărire penală, cu toate că în dosar este persoană pusă sub învinuire.

Astfel, procurorul Andrei Dulgheru și-a îndeplinit necorespunzător obligațiile de serviciu, contrar prevederilor art.20; 52 alin.(1) pct.3), 7); 254, 259, 283 din Codul de procedură penală și Ordinului Procurorului General nr.9/28 din 11.02.2014.

VIII. Cauza penală nr.XXXXXXXX – art.190 alin.(5) din Codul penal

Urmărirea penală în prezenta cauză a fost începută la 21.12.2023 de către organul de urmărire al Inspectoratului de Poliție Rîșcani al DP mun. Chișinău, conform elementelor infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) din Codul penal. Conducerea urmăririi penale a fost încredințată procurorului Andrei Dulgheru.

La 07.02.2024 procurorul Andrei Dulgheru a dispus punerea sub învinuire în contumacie a lui XXXXXX XXXXXX și XXXXXX XXXXXX, încriminându-le comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) din Codul penal. Tot la 07.02.2024 a fost emisă ordonanță privind dispunerea investigațiilor în vederea căutării învinuiților și ordonanțe de reținere pentru înaintarea învinuirii.

La data de 28.02.2024 ora 19.00 min, a fost reținut XXXXXX XXXXXX, însă procurorul Andrei Dulgheru, contrar prevederilor art.52; 66 alin.(2); 167 alin.(2) și 282 alin.(2) Cod de procedură penală, abia la 01.03.2024, ora 17.40 min, a adus la cunoștință ordonanța de punere sub învinuire, audiindu-l. Prin ordonanța din aceeași dată l-a eliberat și i-a aplicat măsură preventivă - obligarea de a nu părăsi țara pe termen de 60 zile.

La data de 04.03.2024 a fost reținut și XXXXXX XXXXXX, care prin ordonanța procurorului A.Dulgheru din aceeași dată a fost eliberat, fiindu-i adusă la cunoștință ordonanța de punere sub învinuire în baza art.190 alin.(5) Cod penal.

Ulterior, la 17.04.2024 procurorul a dispus scoaterea învinuitului XXXXXX XXXXXX de sub urmărire penală. Tot la 17.04.2024 cauza penală a fost restituită pentru completarea urmăririi penale. Potrivit conținutului ordonanței vizate, procurorul A.Dulgheru a concluzionat că propunerea de suspendare este prematură, deși cauza penală a parvenit în Procuratură la data de 01.04.2024 cu propunere de terminare a urmăririi penale și anume întocmirea rechizitoriului și transmiterea cauzei în judecată, dar nu cu propunere de suspendare.

Mai târziu, la data de 27.05.2024 OUP Gr.Ionițov înaintează cauza penală cu raportul cu propunere de întocmire a rechizitoriului și transmiterea cauzei în instanța de judecată, însă prin ordonanța din 17.06.2024 procurorul A.Dulgheru restituie cauza pentru executarea indicațiilor, fiind făcută aceeași mențiune în ordonanță că a parvenit raportul cu propunere de suspendare a urmăririi penale.

La 10.09.2024 ofițerul de urmărire penală din nou transmite cauza cu propunere de întocmire a rechizitoriului și expediere a cauzei în instanța de judecată, la care, procurorul A.Dulgheru, contrar prevederilor art.290 – 291 Cod de procedură penală, doar la data de 10.10.2024 (adică peste o lună) restituie prin ordonanță cauza penală pentru executarea indicațiilor, deja formulate în partea descriptivă.

În cauza de referință se atestă că din 10.10.2024 (*până la controlul efectuat de către procurorul ierarhic superior*), cauza penală a fost lăsată în nelucrare pe parcursul a 9 luni, perioadă în care nu s-a efectuat nici o acțiune de urmărire penală, cu toate că în dosar este persoană pusă sub învinuire.

Astfel, procurorul Andrei Dulgheru și-a îndeplinit necorespunzător obligațiile de serviciu, contrar prevederilor art.20; 52 alin.(1) pct.3), 7); 254, 259, 283 din Codul de procedură penală și Ordinului Procurorului General nr.9/28 din 11.02.2014.

IX. Cauza penală XXXXXXXX – art.193 din Codul penal

Urmărirea penală pe prezenta cauză penală a fost pornită la 01.03.2010 de către Procuratura sect. Rîșcani, mun. Chișinău, conform semnelor constitutive ale componenței de infracțiune prevăzute de art. 193 Cod penal.

Potrivit ordonanței de pornire a urmăririi penale s-a stabilit că [...].

La 28.02.2014 de către procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Rîșcani, Valentina Ciobanu, a fost clasată cauza penală din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

La 20 iulie 2020 prin încheierea judecătorului de instrucție din Judecătoria mun. Chișinău, sediul Ciocana, Dorin Munteanu, s-a dispus declararea ca nulă a ordonanței procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Rîșcani Valentina Ciobanu din 28.02.2014, privind scoaterea de sub urmărire penală a învinutului Xxxxxx Xxxxxx pe art. 193 Cod penal și s-a obligat procurorul să efectueze un control suplimentar în vederea înlăturării tuturor omisiunilor stabilite prin încheiere.

Prin ordonanța procurorului ierarhic superior C.Bratunov din 04.08.2020, conducerea urmăririi penale în cauza de referință a fost dispusă procurorului Andrei Dulgheru.

Din momentul reluării urmăririi penale, în temeiul încheierii judecătorului de instrucție, a fost efectuată doar o singură acțiune de urmărire penală și anume la 11.07.2023 - confruntarea între partea vătămată și învinuit.

Începând cu data de 11.07.2023 urmărirea penală este în stagnare, acțiuni de urmărire penală nu s-au efectuat pe parcursul a 2 ani.

Astfel, procurorul Andrei Dulgheru și-a îndeplinit necorespunzător obligațiile de serviciu, contrar prevederilor art.20; 52 alin.(1) pct.3), 7); 254, 259, 283 din Codul de procedură penală și Ordinului Procurorului General nr.x/xx din 11.02.2014.

X. Cauza penală nr.XXXXXXXXXX – art.219 alin.(1) din Codul penal

Urmărirea penală în cauza de referință a fost începută la 30.08.2024 de către organul de urmărire penală al IP Rîșcani al DP mun. Chișinău, în baza art.219 alin.(1) din Codul penal. Conducerea urmăririi penale a fost dispusă procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Rîșcani, Andrei Dulgheru.

Potrivit ordonanței de pornire a urmăririi penale, rezultă că [...].

În limitele prezentei cauze penale, în debutul urmăririi penale, la 02.10.2024 a fost autorizată la judecătorul de instrucție efectuarea percheziției, acțiune de urmărire penală care nu a fost efectuată din motiv că figurantul și-a schimbat domiciliul.

Obligația procurorului de a asigura termenul rezonabil al urmăririi penale, așa cum este stabilit de art.20 alin. (4), 52 alin.(1) pct.7) din Codul de procedură penală, se referă nu doar la drepturile și libertățile persoanei, dar și la autoritatea funcției de procuror, la încrederea publicului în realizarea legală a procedurilor penale și la calitatea actului de justiție.

Din data de 02.10.2024 urmărirea penală este tergiversată, iar alte acțiuni de urmărire nu au fost efectuate.

Conduita procurorului A.Dulgheru în cauza în speță a lezat relațiile sociale protejate de norma juridică referitoare la îndeplinirea de către procuror a dispozițiilor legale, implicit termenul rezonabil al urmăririi penale, stabilit la art.20 alin.(4) din Codul de procedură penală, contrar Ordinului Procurorului General nr.9/28 din 11.02.2014.

XI. Cauza penală nr.XXXXXXXXXX – art.239 alin.(2) lit. a) din Codul penal

Urmărirea penală în prezenta cauză a fost începută la 05 mai 2016, de către organul de urmărire al Inspectoratului de Poliție Rîșcani al DP mun. Chișinău, conform elementelor infracțiunii prevăzute de art.239 alin.(2) lit.a) din Codul penal.

Prin ordonanța adjunctului Procurorului General Iurii Garaba din 09 ianuarie 2017, cauza nr. XXXXXXXXX a fost retrasă din gestiunea organului de urmărire penală al Inspectoratului de poliție Rîșcani mun. Chișinău și transmisă pentru efectuarea urmăririi penale în continuare, organului de urmărire penală al Centrului Național Anticorupție.

Prin ordonanța Procurorului General interimar Dumitru Robu din 11.04.2022, cauza nr. XXXXXXXXX a fost retrasă din gestiunea organului de urmărire penală al Centrului Național Anticorupție și transmisă Inspectoratului de poliție Rîșcani mun. Chișinău pentru efectuarea urmăririi penale în continuare.

La 28.04.2022 cauza penală a fost transmisă în conducerea urmăririi penale procurorului Andrei Dulgheru.

La 14.09.2022 procurorul Andrei Dulgheru a dispus punerea sub învinuire a lui XXXXXX XXXXXX și XXXXXX XXXXXX, încriminându-le comiterea infracțiunii prevăzute de art.239 alin.(2) lit.a) din Codul penal.

Prin ordonanța procurorului Andrei Dulgheru din 07.10.2022, cauza penală a fost restituită pentru efectuarea unui control suplimentar.

La data de 20.09.2023 cauza penală a fost transmisă în adresa procuraturii cu propunere de terminare a urmăririi penale, iar la 17.11.2023 procurorul Andrei Dulgheru a dispus restituirea acesteia pentru efectuarea unui control suplimentar.

Din data de 17.11.2023, acțiuni de urmărire penală nu au mai fost efectuate, cauza penală fiind lăsată în nelucrare aproape 2 ani.

Astfel, procurorul Andrei Dulgheru și-a îndeplinit necorespunzător obligațiile de serviciu, contrar prevederilor art.20; 52 alin.(1) pct.3), 7); 254, 259, 283 din Codul de procedură penală.

XII. Cauza penală nr.XXXXXXXXXX – art.264¹ alin.(1) din Codul penal

Urmărirea penală în cauza penală a fost pornită la 12.08.2024, de către organul de urmărire penală al Inspectoratului de Poliție Rîșcani, în temeiul existenței unei bănuieli rezonabile privind săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(1) din Codul penal.

Potrivit actului procesual de începere a urmăririi penale [...].

Din momentul începerii urmăririi penale, exercitarea urmăririi penale a fost pusă în sarcina reprezentantului organului de urmărire penală al Inspectoratului de Poliție Rîșcani – Violin Dranca, iar conducerea urmăririi penale în cauza penală nr. XXXXXXXXX a fost dispusă procurorului în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Rîșcani, Andrei Dulgheru.

Din materialele cauzei penale se constată că, în perioada începând cu 13.12.2024 și până la 02.06.2025, nu a fost efectuată nici o acțiune de urmărire penală pentru adoptarea unei soluții în termen rezonabil. Faptul dat influențează negativ obiectivitatea și dinamica urmăririi penale.

Verificarea materialelor cauzei penale a relevat unele omisiuni exprimate în neefectuarea unui șir de acțiuni de urmărire penală importante pentru descoperirea infracțiunii sau au fost efectuate tardiv, fiind astfel imposibilă administrarea unor probe esențiale, după cum urmează:

La data de 12.12.2024 cauza penală nr. XXXXXXXXX a fost expediată în adresa Procuraturii mun. Chișinău, Oficiul Rîșcani cu propunerea de scoatere de sub urmărire penală a lui Xxxxxx Xxxxxx și clasarea procesului penal.

Prin ordonanța procurorului Andrei Dulgheru din 13.12.2024, raportul ofițerului Violin Dranca a fost respins ca fiind prematur, fiind formulate indicații în aceeași ordonanță, iar cauza penală a fost expediată în adresa organului de urmărire penală.

Studiul ordonanței emise la 13.12.2024, a evidențiat caracterul superficial al indicațiilor formulate de către procurorul conducător al urmăririi penale or, indicațiile formulate în adresa organului de urmărire penală trebuie să fie concrete și au menirea de a stabili adevărul, în special în speța examinată, dat fiind faptul că probele administrate până la emiterea ordonanței indicate favorizează poziția învinuitului.

Mai mult decât atât, pe lângă faptul că indicațiile au fost formulate superficial, procurorul Andrei Dulgheru nu a supravegheat executarea acestora în termeni proximi, nefiind efectuate acțiuni de urmărire penală pe o perioadă mai mare de 5 luni, iar acțiunile efectuate începând cu luna iunie 2025 sunt tardive, fapt confirmat inclusiv și prin răspunsul furnizat de Serviciul Tehnologii Informaționale al MAI nr. x/x-xxxx din 10.06.2025.

În această ordine de idei, deși caracterul complex al investigațiilor s-a conturat încă din 19.08.2024, moment în care au fost audiați reprezentanții Inspectoratului Național de Securitate Publică, organul de urmărire penală și procurorul au administrat doar probe solicitate de partea apărării, fără a fi administrate probe care să răstoarne această poziție, iar acțiunile efectuate ulterior au avut un caracter tardiv și inutil probatoriului.

Această situație a fost generată de rolul pasiv al organului de urmărire penală și lipsei de reacție a procurorului conducător Andrei Dulgheru, care a tolerat inacțiunea organului de urmărire penală și nu a intervenit cu acte de reacționare.

XIII. Cauza penală nr. XXXXXXXXX – art.287 alin.(2) lit.b) din Codul penal

Urmărirea penală a fost pornită la 14.11.2023 de către organul de urmărire penală al Inspectoratului de Poliție Rîșcani în temeiul existenței unei bănuieli rezonabile privind săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(2) lit. b) din Codul penal.

Potrivit actului procesual de începere a urmăririi penale [...].

Urmărirea penală în cauza penală nr. XXXXXXXXX a fost începută la 20 mai 2024, de către organul de urmărire penală al Inspectoratului de Poliție Rîșcani în temeiul existenței unei bănuieli rezonabile privind săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(2) lit. b) din Codul penal.

Potrivit actului procesual de începere a urmăririi penale [...].

Prin ordonanța procurorului Andrei Dulgheru din 20 noiembrie 2024, cauzele penale menționate au fost conexe într-o singură procedură, fiindu-le atribuit nr. XXXXXXXXX.

Din momentul începerii urmăririi penale, conducerea urmăririi penale în cauza penală nr. XXXXXXXXX a fost dispusă procurorului în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Rîșcani, Andrei Dulgheru.

Din materialele cauzei penale se constată că, în perioada de timp cuprinsă între 29.05.2024 - 10.01.2025 și respectiv 01.04.2025 – iulie 2025, nu au fost efectuate acțiuni de urmărire penală pentru adoptarea unei soluții în termen rezonabil. Faptul dat influențează negativ obiectivitatea și operativitatea urmăririi penale.

Verificarea din oficiu a materialelor cauzei penale a relevat unele omisiuni exprimate în neefectuarea unui șir de acțiuni de urmărire penală importante pentru descoperirea infracțiunii sau au fost efectuate tardiv, fiind astfel imposibilă administrarea unor probe esențiale.

La data de 23.12.2024 cauza penală nr. XXXXXXXXX a fost expediată în adresa Procuraturii mun. Chișinău, Oficiul Rîșcani cu propunerea de scoatere de sub urmărire penală a lui XXXXXX XXXXXX, XXXXXX XXXXXX și a lui XXXXXX XXXXXX, cu atragerea acestora la răspundere contravențională și respectiv clasarea procesului penal.

Prin ordonanța procurorului Andrei Dulgheru din 30.12.2024, raportul ofițerului Galina Roșca a fost respins ca fiind prematur, fiind formulate indicații în aceeași ordonanță, iar cauza penală a fost expediată în adresa organului de urmărire penală.

Astfel, studiul ordonanței emise la 30.12.2024, a evidențiat caracterul superficial al indicațiilor formulate de către procurorul conducător al urmăririi penale, or indicațiile formulate în adresa organului de urmărire penală trebuie să fie concrete și au menirea de a stabili toate circumstanțele în care a fost comisă infracțiunea.

Mai mult decât atât, pe lângă faptul că indicațiile au fost formulate superficial, atât până la emiterea ordonanței, cât și după aceasta, procurorul Andrei Dulgheru nu a supravegheat desfășurarea urmăririi penale în termeni proximi, nefiind efectuate acțiuni de urmărire penală pe perioade de câteva luni consecutiv, iar acțiunile efectuate după restituirea cauzei penale pentru completarea investigațiilor nu au completat probatoriul, ci au un caracter formal, fapt produs inclusiv din cauza indicațiilor superficiale ale procurorului.

În această ordine de idei, este de menționat că rolul pasiv al organului de urmărire penală și în mod special al procurorului Andrei Dulgheru, au generat înaintarea pretențiilor din partea participanților la proces, inclusiv a părților vătămate.

Totodată, la materialele cauzei penale este anexat Raportul de expertiză judiciară nr. xxxxxxXxxxx din 02.01.2024, dispus în privința lui XXXXXX XXXXXX, prin care s-a stabilit că sănătatea acestuia a fost dereglată pe un termen de lungă durată și ca consecință, a suferit o vătămare medie a integrității corporale, iar nemijlocit exemplarul în original nu se regăsește la materialele cauzei penale.

Totodată, în pofida faptului că s-a stabilit o vătămare medie a integrității corporale la XXXXXX XXXXXX, procurorul Andrei Dulgheru nu a luat act de constatările expertizei medico-legale și a ignorat acest aspect, fără a întocmi acte de reacționare sau a formula indicații în acest sens reprezentantului organului de urmărire penală, chiar și la restituirea cauzei penale.

Această situație a fost generată de rolul pasiv al organului de urmărire penală și lipsei de reacție a procurorului conducător Andrei Dulgheru, care a tolerat inacțiunea organului de urmărire penală și nu a întocmit acte de reacționare.

După cum rezultă din lucrările procedurii disciplinare, tendința de a admite și a spori practica vicioasă de tergiversare, este o metodă ce caracterizează activitatea procurorului Andrei Dulgheru, atestându-se că mai multe dosare penale le-a ținut în nelucrare și în stagnare totală, fără motive întemeiate, perioade îndelungate.

Încadrarea juridică disciplinară a abaterii în baza literei concrete din art.38 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură

Procurorul Andrei Dulgheru a admis încălcări ce constituie abateri disciplinare prevăzute la **art.38 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, după cum urmează:**

lit.a) - după indicii calificativi: *îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu prevăzute la art. 6 alin. (3) lit.a) adică să-și îndeplinească obligațiile de serviciu în conformitate cu Constituția, legislația Republicii Moldova și cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, și lit.b) să respecte prevederile actelor cu caracter normativ adoptate în cadrul Procuraturii*

lit. b) - după indicii calificativi: *nerespectarea, din motive imputabile procurorului și fără să existe o justificare rezonabilă, a dispozițiilor legale privitoare la termenele de îndeplinire a acțiunilor de procedură ori întârzierea în efectuarea acestora;*

2) Dispariția cauzelor penale din gestiune

Potrivit prevederilor art.287¹ alin.(1) Cod de procedură penală „Urmărirea penală se suspendă în cazurile în care există unul din următoarele temeuri care împiedică continuarea și terminarea ei: *pct.1) învinuitul a dispărut, sustrăgându-se de la urmărirea penală sau judecată, ori locul aflării lui nu este stabilit; pct.2) nu este identificată persoana care poate fi pusă sub învinuire;*

Alin.(2) *„În cazul în care se constată unul din temeiurile specificate la alin.(1), organul de urmărire penală înaintează procurorului propunerile sale împreună cu dosarul. Procurorul va dispune, printr-o ordonanță motivată, suspendarea urmăririi penale”.*

Alin.(4) *„Înainte de a suspenda urmărirea penală, trebuie îndeplinite toate acțiunile de urmărire penală a căror efectuare este posibilă în lipsa învinuitului, luate toate măsurile pentru descoperirea lui, precum și pentru identificarea persoanei care a săvârșit infracțiunea”.*

Conform art.287² alin.(2) din Codul de procedură penală *„După suspendarea urmăririi penale, în cazul prevăzut la art.287¹alin.(1) pct.2), organul de urmărire penală este obligat să ia măsuri, atât direct, cât și prin intermediul altor organe care exercită activitate operativă de investigații, în vederea identificării persoanei care poate să fie pusă sub învinuire. Procurorul, în mod periodic, dar nu mai rar decât o dată la 6 luni, va verifica măsurile de căutare pentru identificarea persoanei”.*

Iar art.211 alin.(2) din Codul de procedură penală prevede expres că *„Dosarele penale și materialele de urmărire penală care nu sânt înaintate în instanța judecătorească se păstrează în arhiva organului care le-a întocmit”.*

Conform pct.27 lit.e) din Instrucțiunea cu privire la modul de completare și prezentare a fișelor de evidență primară, anexa nr.3 la Ordinul interdepartamental al PG, MAI, SV și CCCEC nr.xxx/xxxx/xxx-O/xx din 18.07.2008, *„în cazul adoptării deciziei de suspendare a urmăririi penale din motiv că învinuitul a dispărut, sustrăgându-se de la urmărirea penală sau judecată, ori locul aflării nu este stabilit, în mod obligatoriu se completează rechizitele „numele, prenumele, patronimicul, data nașterii învinuitului dispus în căutare, numărul dosarului de căutare”.*

Iar potrivit pct.8 din aceeași Instrucțiune, fișele de evidență primară se completează de către persoana la care se află cauza penală și care a primit hotărârea. Pct.14 *„fișa completată și semnată de către ofițerul și conducătorul organului de urmărire penală, se semnează de procuror și imediat se expediază la subdiviziunea de evidență”.*

Astfel, în scopul excluderii practicii negative de a tergiversa restituirea spre păstrare în arhivă a cauzelor penale în care urmărirea penală a fost încetată, clasată sau suspendată, inclusiv nerestituirea acestora, la 23.10.2007 de către prim-adjunctul Procurorului General, Vasile Pascari, pentru întreg corpul de procurori a fost emisă **indicația nr.xx-xxa/xx-xxx**, conform căreia: *cauzele penale în care urmărirea penală a fost clasată, încetată sau suspendată, urmează a fi remise imediat spre păstrare la organul de urmărire penală. În scopul excluderii pierderii cauzelor penale, procurorii le vor remite organului de urmărire penală doar prin scrisoare de însoțire înregistrată în cancelaria Procuraturii și nu prin transmiterea personal ofițerilor de urmărire penală sau altor persoane cu eliberarea recipiselor.*

Din materialele acumulate în cadrul verificării informației de dispariție a cauzelor penale nr.XXXXXXXXXX și nr.XXXXXXXXXX, aflate în gestiunea procurorului Andrei Dulgheru s-a stabilit că:

1) Cauza penală nr.XXXXXXXXXX, la data de 12.03.2024 a fost expediată în adresa Procuraturii mun. Chișinău, oficiul Rîșcani cu propunere de suspendare a urmăririi penale, conform prevederilor art.287¹ alin.(1) pct.2) Cod de procedură penală, fiind înregistrată cu nr.de ieșire xxx din aceeași dată, iar la 12.03.2024 a fost înregistrată cu nr.de intrare xxxx în cancelaria oficiului Rîșcani a Procuraturii mun. Chișinău.

2) Cauza penală nr.XXXXXXXXXX, privind comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(1) Cod penal, de către Xxxxxx Xxxxxx, la data de 13.03.2024 a fost expediată în adresa Procuraturii Chișinău Oficiul Rîșcani, cu propunere de suspendare a urmăririi penale, conform prevederilor art.287¹ alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, până la stabilirea locului aflării învinutului, fiind înregistrată cu nr.de ieșire xxx din aceeași dată, iar la 13.03.2024 a fost înregistrată cu nr.de intrare xxxx în cancelaria Oficiului Rîșcani a Procuraturii mun.Chișinău.

Potrivit răspunsului conducătorului organului de urmărire penală a IP Rîșcani mun. Chișinău, Viorel Răileanu nr.xxxxx din 09.09.2025, până în prezent (*la data semnării scrisorii menționate*) cauzele penale menționate nu au parvenit în arhiva inspectoratului, la fel nu au fost restituite pentru completarea urmăririi penale, mai mult ca atât, potrivit datelor din Registrul de evidență a cauzelor penale a Serviciului statistică, nu sunt depuse fișe statistice cu deciziile adoptate.

La fel, potrivit informației prezentate de către Șeful Inspectoratului de Poliție Rîșcani mun. Chișinău, la data de 09.09.2025 cu nr.xxxxx, în Banca Centrală de Date s-a stabilit că grupa specializată căutare a IP Rîșcani a DP mun. Chișinău, nu a gestionat și nu gestionează la moment dosar de căutare în privința cet. Xxxxxx Xxxxxx, precum și careva materiale privind anunțarea în căutare în privința ultimului nu au parvenit.

Potrivit notelor informative prezentate de către ofițerii de urmărire penală Cuștiuc Cristian și Violin Dranca, care au transmis cauzele penale indicate *supra*, cu propunere de suspendare a urmăririi penale, după expedierea acestora în adresa Procuraturii Chișinău oficiul Rîșcani, nu au fost restituite oficial cu indicații, nu au fost transmise personal de procuror pentru continuarea urmăririi penale, la fel nu au fost informați despre rezultatul examinării propunerii privind suspendarea urmăririi penale sau dacă au fost adoptate careva hotărâri pe caz.

Astfel, Andrei Dulgheru, exercitând funcția de procuror în Procuratura mun. Chișinău, oficiul Rîșcani, numit prin ordinul Procurorului General nr.xxxx-p din 06.12.2012, având drepturi și obligații în conformitate cu Constituția Republicii Moldova, Codul de procedură penală și Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, în cadrul exercitării atribuțiilor de serviciu, primind de la organul de urmărire penală a IP Rîșcani mun. Chișinău, la data de 12.03.2024 cauza penală nr.XXXXXXXXXX cu propunerea de suspendare a urmăririi penale în temeiul art. 287¹ alin.(1) pct.2) din Codul de procedură penală, iar la 13.03.2024 cauza penală nr.XXXXXXXXXX cu propunerea de suspendare a urmăririi penale în temeiul art.287¹ alin.(1) pct.2) Cod de procedură penală, în termenul stabilit de lege, contrar prevederilor art.52; 211 alin.(2); 287¹ alin.(1), (2) și (4); 287² alin.(2) din Codul de procedură penală; Indicației prim-adjunctului Procurorului General, Vasile Pascari din 23.10.2007; Instrucțiunii cu privire la modul de completare și prezentare a fișelor de evidență

primară, anexa nr.3 la Ordinul interdepartamental al PG, MAI, SV și CCCEC nr.xxx/xxx/xxx-O/xx din 18.07.2008, nu a dispus, prin ordonanță motivată, investigații în vederea căutării învinuitului, suspendarea urmăririi penale, întocmirea și transmiterea fișelor statistice, scoțând arbitrar cauzele penale din circuitul procesual, dar nici nu a restituit organului de urmărire penală cauzele penale cu indicațiile sale în scris pentru efectuarea urmăririi penale în continuare, cauzând astfel daune considerabile persoanelor fizice și juridice, participante la proces în aceste cauze, prin nerecuperarea prejudiciului stabilit prin infracțiune.

Inter alia, pe faptul dispariției cauzelor penale indicate *supra*, la data de 05.11.2025 de către Procurorul General interimar Alexandru Machidon a fost pornită urmărirea penală în cauza penală nr. XXXXXXXXX în baza art.327 alin.(2) lit.b) Cod penal.

Încadrarea juridică disciplinară a abaterii în baza literei concrete din art.38 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură

Procurorul Andrei Dulgheru a admis încălcări ce constituie abateri disciplinare prevăzute *la art.38 lit.a)* din Legea nr.3/2016 cu privire la procuratură, manifestate prin - îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu prevăzute la art. 6 alin. (3) *lit.a)*, *adică să-și îndeplinească obligațiile de serviciu în conformitate cu Constituția, legislația Republicii Moldova și cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte; lit.b)* *să respecte prevederile actelor cu caracter normativ adoptate în cadrul Procuraturii.*

3) Împedirea intenționată a activității Inspecției procurorilor

La data de 05.09.2025, în temeiul art. 46 alin.(2) lit.a) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, inspectorul Constantin Miron având spre examinare sesizarea adjunctului interimar al procurorului-șef al Procuraturii mun. Chișinău, șef-interimar al Oficiului Rîșcani, Oxana Cazacu, înregistrată cu nr.xxxx/25, privind pretinse fapte ce pot constitui abateri disciplinare în activitatea procurorului Andrei Dulgheru, inclusiv lipsa unor cauze penale care i-au fost repartizate pentru adoptarea soluțiilor conform art.287¹ CPP, s-a prezentat în biroul de serviciu al procurorului în procuratura mun. Chișinău, oficiul Rîșcani, Andrei Dulgheru, unde, pentru a verifica faptele invocate de autorul sesizării, i-a propus ultimului să prezinte cauzele penale și să deschidă safeul în vederea constatării prezenței fizice sau, după caz, lipsei acestor cauze.

Astfel, la data de 05.09.2025 inspectorul Constantin Miron, aflându-se în Procuratura mun.Chișinău Oficiul Rîșcani, în biroul de serviciu al procurorului Andrei Dulgheru, l-a notificat în scris, personal pe procuror, contra semnătură primind sesizarea și drepturile / obligațiile persoanei vizate în procedură disciplinară, după care i s-a propus să deschidă safeul, în vederea constatării prezenței sau, după caz, lipsa cauzelor penale nr.XXXXXXXX și nr.XXXXXXXX, care din sesizare reiese că au fost primite de dl Dulgheru în luna martie 2024 și, pînă la acel moment, nu pot fi găsite. La solicitările inspectorului, procurorul Dulgheru a solicitat termen pentru a face cunoștință cu sesizarea și drepturile și obligațiile prezentate. În acest sens, de către inspectorul Constantin Miron i s-a oferit termen de aproximativ 30 minute, pentru ca ultimul să facă cunoștință cu actele prezentate și totodată să prezinte, după caz, cauzele penale menționate.

După termenul solicitat de procuror și oferit de inspector, revenind în biroul de serviciu al procurorului, contrar pct.145 lit.a) din Regulamentul de organizare și

funcționare a Inspecției procurorilor, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-xxx/24 din 07.08.2024, sub pretextul inventat instantaneu, dl Andrei Dulgheru a comunicat inspectorului că nu are cheia de la safeu, a pierdut-o și este în imposibilitate de a se conforma cerințelor, motiv pentru care inspectorul a fost în imposibilitate să-și exercite atribuțiile conform normelor legale, fiind împiedicat să afle adevărul. Totodată, de către procuror a fost prezentat un raport de activitate pentru luna martie 2024, în care din spusele procurorului, cauzele penale solicitate, adică nr.XXXXXXXXXX și nr.XXXXXXXXXX au fost suspendate, comunicând că nu se află la el, fiind transmise în cancelarie. Ulterior, a înaintat versiunea că, le-a prezentat cu soluțiile adoptate, procurorului Angela Pleșca, care în acea perioadă exercita funcția de șef al oficiului Rîșcani, în confirmare prezentând și un înscris în care erau menționate cauzele penale, numele său, afirmând că este o „recipisă”, precum că într-adevăr aceste dosare au fost primite de procurorul ierarhic.

Versiunea procurorului Andrei Dulgheru urmează a fi apreciată critic, or, în perioada cât inspectorul nu a fost în birou, acordându-i termen pentru a face cunoștință cu sesizarea, procurorul a deschis safeul și a introdus sau, după caz, extras mai multe lucruri, inclusiv și cauzele penale dispărute.

La această concluzie Inspecția procurorilor a ajuns analizând conținutul fișierului video cu denumirea „xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx.MP4”, anexat de către procurorul Andrei Dulgheru la sesizarea formulată împotriva procurorului-șef al Procuraturii mun. Chișinău, Oficiul Rîșcani, Oxana Cazacu, s-a constatat că acest fișier, conține înregistrările video din data de 05.09.2025 din biroul său de serviciu, și că acesta (n.a. – *fișierul video*) a fost manipulat în mod intenționat de către procurorul Andrei Dulgheru.

Fișierul are o durată totală de 13 minute și 12 secunde, însă conținutul său relevă existența unor secționări neautorizate și a unor intervenții asupra camerei video.

Începând cu ora 08:02:17 a fost surprins cadrul normal al biroului procurorului, care a continuat fără întrerupere până la ora 08:14:37.

Ulterior, înregistrarea video „sare” brusc la ora 08:25:22, ceea ce demonstrează că a fost eliminat un segment video cu durata de aproximativ 11 minute.

Totodată, se observă clar că *camera video de filmat a fost manipulată fizic, fiind rotită pentru a capta alte unghiuri din birou, fapt ce confirmă intervenția externă asupra echipamentului.*

Aceste secvențe denotă că filmarea nu reflectă fidel desfășurarea evenimentelor, ci a fost trunchiată în mod voit.

Responsabilitatea pentru aceste acțiuni revine procurorului Andrei Dulgheru, care a recurs la manipularea camerei și la trunchierea fișierului video, cu scopul de a elimina pasaje esențiale din contextul general al înregistrării.

Segmentul de 11 minute secționat are o importanță majoră și putea demonstra aspecte relevante pentru speța disciplinară în cauză, fiind de natură să probeze fapte ce contrazic susținerile sale.

Prin urmare, se reține că procurorul Andrei Dulgheru a acționat cu intenția directă de a altera materialul probator, fapt ce constituie o ingerință gravă în procesul de verificare a sesizării și o abatere incompatibilă cu obligațiile sale. Dl procuror Dulgheru a avut control asupra dispozitivului de filmare și asupra fișierului video anexat, iar manipulările constatate - tăierea segmentului de 11 minute și rotirea camerei - nu pot fi explicate decât printr-o acțiune deliberată și conștientă.

Prezentele acțiuni demonstrează o intenție directă și clară de a altera materialul probator, de a ascunde anumite fapte și de a induce în eroare organul competent sesizat cu verificarea, or, **considerăm că**, anume în aceste secvențe video, perioada de 11 minute care au fost tăiate din înregistrare, procurorul a deschis safeul și a introdus sau, după caz, extras mai multe lucruri, inclusiv și cauzele penale dispărute (*reflectate în paragraful acuzatoriu precedent*).

Aceste acțiuni au fost realizate cu scopul de a distorsiona adevărul și de a compromite probatoriul depus în cauză.

Încadrarea juridică disciplinară a abaterii în baza literei concrete din art.38 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură

Procurorul Andrei Dulgheru a admis încălcări ce constituie abateri disciplinare prevăzute la **art.38 lit.d) din Legea nr.3/2016** cu privire la Procuratură, după indicii calificativi: *împiedicarea intenționată, prin orice mijloace, a activității Inspecției procurorilor.*

4) Încălcarea Legii nr.133/2011 privind datele cu caracter personal

Într-o perioadă nestabilă de timp, dar până la data de 05.09.2025, procurorul în Procuratura Chișinău, oficiul Rîșcani, Dulgheru Andrei, încălcând prevederile Legii nr.133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, fără înștiințarea și acordul angajatorului, a instalat în biroul său de serviciu o cameră de înregistrare video/audio, care contrar Deciziei nr. 08 din 23 februarie 2023 a CNPDCP cu privire la modificarea formularului tipizat de informare privind efectuarea supravegherii prin mijloace video, fără notificare și informare a vizitatorilor, înregistra și stoca permanent imagini video și audio.

Astfel, încălcând prevederile art. 4 alin. (1) lit. a), b), c) din Legea 133/2011, potrivit căruia datele cu caracter personal care fac obiectul prelucrării trebuie să fie: prelucrate în mod corect și conform prevederilor legii; colectate în scopuri determinate, explicite și legitime, iar ulterior să nu fie prelucrate într-un mod incompatibil cu aceste scopuri; adecvate, pertinente și neexcesive în ceea ce privește scopul pentru care sunt colectate și/sau prelucrate ulterior; exacte și dacă este necesar actualizate, la data de 05.09.2025 fără a respecta cerințele legale expuse *supra*, a înregistrat și stocat, fără notificare, iar la întrebarea Inspectorului C.Miron dacă camera video din birou înregistrează, procurorul A.Dulgheru a comunicat că nu înregistrează, nu stochează și nu poate prezenta înregistrări video, iar ulterior, ultimul, a prezentat secvențe video din data 05.09.2025, ca anexă la sesizarea pe numele procurorului O.Cazacu, în imagini video/audio fiind inspectorul C.Miron din cadrul Inspecției procurorilor, consultantul principal al Deceției juridică și management al documentelor Inspecției procurorilor Xxxxxx Xxxxxx și șeful interimar al Oficiului Rîșcani, Oxana Cazacu, în cadrul efectuării acțiunilor procesuale în legătură cu activitatea de serviciu, și anume un control inopinat în vederea stabilirii unor circumstanțe privind cauza disciplinară în care este vizat procurorul A.Dulgheru.

Prin urmare, orice înregistrare realizată într-un spațiu de serviciu, în care pot fi surprinse persoane terțe, reprezintă o prelucrare de date cu caracter personal supusă reglementărilor legale, iar în lipsa întrunirii condițiilor legale, orice înregistrare realizată în mod unilateral este considerată excesivă, disproporționată și nejustificată.

Conform răspunsului Centrului National pentru Protecția datelor cu caracter personal din 16.09.2025 *„salariatul nu este îndreptățit să dispună, în mod unilateral,*

asupra implementării unui astfel de sistem, chiar dacă utilizează echipamente proprii, întrucât spațiul profesional nu se încadrează în sfera utilizării personale sau domestice”.

În acest sens, s-a expus și Curtea de Justiție a Uniunii Europene în cauza C-212/13 din 11.12.2014, care în par.33 reține că „în măsura în care o supraveghere video care se extinde fie și parțial, la spațiul public și, în consecință, este îndreptată în afara sferei private a persoanei care efectuează prelucrarea datelor prin acest mijloc, aceasta nu poate fi considerată drept o activitate exclusiv „personală sau domestică” în sensul articolului 3 alin.(2) din Directiva 95/46/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24.10.1995 privind protecția persoanelor fizice, în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date.

Încadrarea juridică disciplinară a abaterii în baza literei concrete din art.38 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură

Procurorul Andrei Dulgheru a admis încălcări ce constituie abateri disciplinare prevăzute la **art.38 lit.a) din Legea nr.3/2016** cu privire la Procuratură, după indicii calificativi: îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu prevăzute la **art. 6 alin. (3) lit.a) adică să-și îndeplinească obligațiile de serviciu în conformitate cu Constituția, legislația Republicii Moldova și cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte; lit.c) să asigure respectarea drepturilor și a libertăților fundamentale ale omului în exercitarea atribuțiilor sale.**

5) Falsul în acte publice

Începând cu data de 06.07.2023 și până la data de 01.12.2023, Dulgheru Andrei exercitând funcția de procuror în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Rîșcani, fiind potrivit prevederilor art. 123 alin. (3) din Codul penal, persoană cu funcție de demnitate publică, având în virtutea acestei funcții permanent drepturi și obligații, în conformitate cu Constituția Republicii Moldova, Codul de procedură penală și Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, reprezentând Procuratura în calitate de procuror în procedura de contestare prevăzută de art. 313 Cod de procedură penală, la plângerea înaintată de către avocatul Lilian Bacalîm, în interesele părții vătămate XXXXXX XXXXXX, împotriva ordonanței procurorului A.Dulgheru, de refuz în pornirea urmăririi penale din 10.11.2022 și clasare a procesului penal nr. XXXXXXXXX și a ordonanței procurorului ierarhic superior, Angela Pleșca din 10.05.2023, de respingere în ordinea art.299¹ Cod de procedură penală, a plângerii părții vătămate, în circumstanțe nestabilite, acționând cu intenție directă și din alte interese personale, împreună cu alte persoane, *a falsificat ordonanța din data de 10 mai 2023 a procurorului, adjunct interimar al Procurorului șef al Procuraturii mun. Chișinău, șef adjunct interimar al Oficiului Rîșcani, Angela Pleșca, prin contrafacerea conținutului acesteia, în sensul admiterii în ordinea art. 299¹ Cod de procedură penală, a plângerii părții vătămate XXXXXX XXXXXX, din 25.04.2023 și consemnarea, pe prima filă, a mențiunii „copie” și pe a doua filă, la rubrica semnătură, a mențiunii „semnat”, după care a prezentat judecătorului de instrucție acest document oficial falsificat, fapt ce a servit drept temei pentru emiterea la data de 01.12.2023 a încheierii judecătorești nr. xx-xxxx/2023 de încetare a procesului de examinare a contestației în ordinea art. 313 Cod de procedură penală.*

Pe faptul dat, la data de 05.11.2025 de către Procurorul General interimar Alexandru Machidon a fost pornită urmărirea penală în cauza penală nr.XXXXXXXX în baza art.332 alin.(2) lit.b) Cod penal.

Potrivit Codului de etică al procurorilor, **pct. 6.1.1.** Procurorul trebuie să respecte legislația națională și internațională, principiile judecătii echitabile cum sunt prevăzute în articolul 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, actele normative ale Procuraturii și ale organelor de autoadministrare din cadrul Procuraturii; **6.1.2.** să acționeze în mod echitabil și onest, adică în toate cazurile și în toate etapele procedurii judiciare procurorii contribuie în a da asigurări că statul de drept și ordinea publică sunt garantate prin înfăptuirea justiției în mod echitabil, imparțial și efectiv; **6.1.4.** să respecte drepturile și interesele legitime ale părților și participanților la proces, persoanelor fizice și juridice; **6.1.7.** să se asigure, că persoanele implicate în procesul penal sunt corect informate în privința drepturilor lor și a statutului juridic; **6.2.1.** să-și exercite atribuțiile în mod independent, imparțial, onest, ireproșabil, dând dovadă de o înaltă ținută morală și maximă corectitudine și să contribuie la realizarea eficientă și efectivă a actului de justiție; **6.5.1** să conștientizeze că cel mai înalt nivel al competențelor profesionale este una din principalele premise pentru un serviciu eficient al procuraturii, precum și pentru încrederea publicului în acest serviciu.

Aspectele constatate și fortificate prin actele din dosarul disciplinar denotă că procurorul Andrei Dulgheru, conștientizând importanța atribuțiilor ce îi reveneau în cadrul exercitării funcției, și-a îndeplinit necorespunzător obligațiile de serviciu în contextul exercitării atribuțiilor de a reprezenta instituția Procuraturii, în cadrul examinării plângerii formulate conform art.313 CPP, în fața judecătorului de instrucție - abilitat prin lege să efectueze controlul judiciar asupra acțiunilor procesuale efectuate de către organul de urmărire penală, și anume contestația împotriva ordonanței sale de refuz în pornirea urmăririi penale, emise în cadrul procesului penal nr.XXXXXXXXXX.

Astfel, în perioada 14.10.2023 prima ședință de judecată și până la data de 01.12.2023 când a fost pronunțată încheierea judecătorească, având obligația de a prezenta judecătorului de instrucție ordonanța procurorului ierarhic superior, prin care s-a examinat plângerea petiționarului conform art.299¹ CPP, exprimând o lipsă totală de diligență și acuratețe profesională, fără a se informa la procurorul ierarhic despre soluția adoptată, sau să solicite procesul penal din arhiva Inspectoratului de poliție, inclusiv să verifice informația în cancelaria oficiului Procuraturii, unde era clar din evidențele ținute că plângerea avocatului a fost examinată și respinsă prin ordonanța din 10.05.2023, confirmare fiind materialele procesului nr.xxxxx/23, Registrul de ieșire a documentelor, cât și sistemul de evidență electronică „web-document,, în circumstanțe imposibil de a fi clarificate de Inspectia procurorilor, procurorul Andrei Dulgheru a obținut ordonanța din 10.05.2023 cu date falsificate, nesemnată de procurorul ierarhic, prin care era dispusă altă soluție decât cea veridică, a introdus personal scriind olograf cuvântul „semnat”, după care a prezentat ordonanța cu date eronate grefierului, ca fiind autentică, pentru a fi anexată la materialele cauzei și în baza acestei ordonanțe judecătorul de instrucție, fiind indus în eroare de soluția luată de procurorul ierarhic, precum că a dispus anularea ordonanței procurorului A.Dulgheru din 10.11.2022, a adoptat încheierea din 01.12.2023 prin care a dispus „încetarea procesului la examinarea plângerii depuse de avocatul L.Bacalîm, în interesele petiționarului Xxxxxx Xxxxxx, în temeiul art.313 CPP; din motiv că a decăzut necesitatea de a fi examinată de instanța de judecată”.

Încadrarea juridică disciplinară a abaterii în baza literei concrete din art.38 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură

Procurorul Andrei Dulgheru a admis încălcări ce constituie abateri disciplinare prevăzute la art.38 lit.a) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, după indicii calificativi: îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu prevăzute la **art. 6 alin. (3) lit.a) adică să-și îndeplinească obligațiile de serviciu în conformitate cu Constituția, legislația Republicii Moldova și cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte; lit.d) să respecte regulile deontologice ale procurorilor și să se abțină de la fapte care ar discredita imaginea Procuraturii sau ar afecta prestigiul profesiei de procuror;**

III.CADRUL NORMATIV RELEVANT CAZULUI.

Codul de procedură penală

Articolul 6 pct. 37) *procuror* – persoană oficială numită, în modul stabilit de lege, pentru a conduce sau a exercita urmărirea penală și a reprezenta în judecată învinuirea în numele statului;

Articolul 10. Respectarea drepturilor, libertăților și demnității umane

(1) Toate organele și persoanele participante la procesul penal sânt obligate să respecte drepturile, libertățile și demnitatea persoanei.

(2) Limitarea temporară a drepturilor și libertăților persoanei și aplicarea de către organele competente a măsurilor de constrângere față de ea se admit numai în cazurile și în modul strict prevăzute de prezentul cod.

Articolul 19. Accesul liber la justiție

(3) Organul de urmărire penală are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăția bănuțului, învinuțului, inculpatului, cât și cele care îl dezvinovățesc, precum și circumstanțele care îi atenuază sau agravează răspunderea.

Articolul 20. Desfășurarea procesului penal în termen rezonabil

(1) Urmărirea penală și judecarea cauzelor penale se face în termene rezonabile.

(2) Criteriile de apreciere a termenului rezonabil de soluționare a cauzei penale sânt:

1) complexitatea cazului; 2) comportamentul participanților la proces; 3) conduita organului de urmărire penală și a instanței de judecată; 3¹) importanța procesului pentru cel interesat; 4) vârsta de până la 18 ani a victimei.

(3) Urmărirea penală și judecarea cauzelor penale privind infracțiunile de corupție și cele conexe actelor de corupție, în special privind infracțiunile prevăzute la art. 181–182 din Codul penal nr. 985/2002, a cauzelor penale în care sunt persoane aflate în arest, precum și minori se fac de urgență și în mod prioritar.

(4) Respectarea termenului rezonabil la urmărirea penală se asigură de către procuror, iar la judecarea cazului – de către instanța respectivă.

Articolul 52. Atribuțiile procurorului în cadrul urmăririi penale

(1) În cadrul urmăririi penale, procurorul, în limita competenței sale materiale și teritoriale:

1) pornește urmărirea penală, dispunând printr-o ordonanță motivată fie efectuarea urmăririi penale de către alte organe de urmărire penală, fie exercitarea sa nemijlocită a urmăririi penale în conformitate cu prevederile prezentului cod, sau refuză pornirea urmăririi penale, sau dispune încetarea urmăririi penale;

2) exercită nemijlocit urmărirea penală, revenindu-i atribuțiile organului de urmărire penală;

3) conduce personal urmărirea penală și controlează legalitatea acțiunilor procesuale efectuate de organul de urmărire penală, decide excluderea din dosar a probelor obținute conform prevederilor art. 94 alin.(1);

4) controlează permanent executarea procedurii de primire și înregistrare a sesizărilor privind infracțiunile;

5) cere de la organul de urmărire penală, pentru control, dosare penale, documente, acte procedurale, materiale și alte date cu privire la infracțiunile săvârșite și persoanele identificate în

cauzele penale în care exercită controlul și dispune conexarea sau, după caz, disjungerea cauzei dacă se impune aceasta;

6) verifică calitatea probelor administrate, veghează ca orice infracțiune să fie descoperită, orice infractor să fie tras la răspundere penală și ca nici o persoană să nu fie urmărită penal fără să existe indicii temeinici că a săvârșit o infracțiune;

7) asigură respectarea termenului rezonabil de urmărire penală în fiecare cauză penală;

8) anulează ordonanțele ilegale, modifică sau completează ordonanțele neîntemeiate ale organului de urmărire penală;

9) retrace motivat cauza penală de la ofițerul de urmărire penală și preia urmărirea penală sau transmite cauza conducătorului organului de urmărire penală pentru desemnarea altui ofițer de urmărire penală pe cauza dată;

13) efectuează controlul asupra legalității reținerii persoanei;

14) dă indicații în scris cu privire la efectuarea acțiunilor de urmărire penală și a măsurilor speciale de investigații în vederea căutării persoanelor care au săvârșit infracțiuni;

15) emite, conform prevederilor prezentului cod, ordonanțe privind reținerea persoanei, aducerea forțată a persoanei, ridicarea de obiecte și documente, privind alte acțiuni de urmărire penală;

16) înaintează în instanța de judecată demersuri prin care solicită autorizarea efectuării acțiunilor sau a aplicării măsurilor procesuale, a finalizării urmăririi penale în lipsa învinuitului și a altor acțiuni în cazul în care este necesară autorizarea judecătorului de instrucție;

17) poate asista la efectuarea oricărei acțiuni de urmărire penală sau o efectuează personal;

18) solicită participarea judecătorului de instrucție la efectuarea unor acțiuni de urmărire penală dacă legea dispune participarea obligatorie a acestuia;

19) restituie dosarele penale organului de urmărire penală cu indicațiile sale în scris;

20) înlătură persoana care efectuează urmărirea penală dacă aceasta a încălcat legea în procesul urmăririi penale;

21) înaintează organului respectiv sesizări cu privire la ridicarea imunității unor persoane și tragerea lor la răspundere penală;

22) încetează urmărirea penală, clasează cauza penală, dispune scoaterea persoanei de sub urmărire penală sau aplică măsuri de constrângere cu caracter educativ în cazurile prevăzute de lege;

23) pune sub învinuire și audiază învinuitul;

24) asigură părților posibilitatea de a lua cunoștință de materialele cauzei în condițiile prezentului cod;

25) întocmește rechizitoriul în cauza penală, copia căruia o înmânează învinuitului, și trimite cauza în instanța de judecată competentă;

26) sesizează organele de urmărire penală și cele care exercită activitate specială de investigații despre înlăturarea încălcării legii.

27) se pronunță în actele procedurale dacă a avut loc sau nu încălcarea drepturilor și a libertăților fundamentale ale omului prin prisma jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului în cazul în care părțile invocă încălcarea Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale;

...ș.a

Articolul 166 alin. (7) Persoana reținută în condițiile prezentului articol trebuie să fie adusă cât mai curând posibil, din momentul de reținere, în fața judecătorului de instrucție pentru a fi examinată chestiunea arestării sau, după caz, a eliberării acesteia. Procurorul, până la expirarea termenului prevăzut la art. 308 alin. (12), va emite o ordonanță de eliberare a persoanei reținute fie, după caz, va înainta judecătorului de instrucție demersul de arestare.

Articolul 167 alin.(2) Motivele reținerii imediat se aduc la cunoștință persoanei reținute numai în prezența unui apărător ales sau a unui avocat de serviciu care acordă asistență juridică de urgență.

Articolul 211. Păstrarea dosarelor penale și a materialelor de urmărire penală

(1) Dosarele penale și materialele de urmărire penală se păstrează la arhivele instanțelor judecătorești care au judecat cauza în primă instanță.

(2) *Dosarele penale și materialele de urmărire penală care nu sânt înaintate în instanța judecătorească se păstrează în arhiva organului care le-a întocmit.*

Articolul 254. Rolul activ al organului de urmărire penală

(1) Organul de urmărire penală este obligat să ia toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă și obiectivă, a circumstanțelor cauzei pentru stabilirea adevărului.

(2) Activitatea organului de urmărire penală prevăzută în alin.(1) se efectuează și în cazul în care bănuitul sau învinuitul își recunoaște vinovăția.

Articolul 259. Termenele urmăririi penale

(1) Urmărirea penală se efectuează în termen rezonabil.

(2) Respectarea termenului de urmărire penală într-o cauză concretă se asigură de către ofițerul de urmărire penală și procurorul de caz, ținându-se cont de criteriile de apreciere a termenului rezonabil prevăzute la art. 20 alin. (2).

(3) Urmărirea penală în cauzele cu privire la una sau mai multe infracțiuni, dintre care cel puțin una este o infracțiune de corupție sau conexă actelor de corupție, precum și în cauzele în care sunt persoane aflate în arest sau minori se face de urgență și în mod prioritar.

Articolul 281. Punerea sub învinuire

(1) Dacă, după examinarea raportului organului de urmărire penală și a materialelor cauzei, procurorul consideră că probele acumulate sânt concludente și suficiente, el emite o ordonanță de punere sub învinuire a persoanei.

(2) Ordonanța de punere sub învinuire trebuie să cuprindă: data și locul întocmirii; de către cine a fost întocmită; numele, prenumele, ziua, luna, anul și locul nașterii persoanei puse sub învinuire, precum și alte date despre persoană care au importanță juridică în cauză; formularea învinuirii cu indicarea datei, locului, mijloacelor și modului de săvârșire a infracțiunii și consecințele ei, formelor vinovăției, motivelor și semnelor calificative pentru încadrarea juridică a faptei, circumstanțelor în virtutea cărora infracțiunea nu a fost consumată în cazul pregătirii sau tentativei de infracțiune, mențiunea despre punerea persoanei respective sub învinuire în calitate de învinuit în această cauză conform articolului, alineatului și literei articolului din Codul penal care prevăd răspunderea pentru infracțiunea comisă.

(3) În cazul în care învinuitul este tras la răspundere pentru săvârșirea mai multor infracțiuni care urmează a fi încadrate juridic în baza diferitelor articole, alineate sau litere ale articolului din Codul penal, în ordonanță se arată care anume infracțiuni au fost săvârșite și articolele, alineatele sau literele articolelor care prevăd răspunderea pentru aceste infracțiuni.

Articolul 282. Înaintarea acuzării

(1) Înaintarea acuzării învinuitului se va face de către procuror în prezența avocatului în decurs de 48 de ore din momentul emiterii ordonanței de punere sub învinuire, *dar nu mai târziu de ziua în care învinuitul s-a prezentat sau a fost adus în mod silit.*

(2) Procurorul, după stabilirea identității învinuitului, îi aduce la cunoștință ordonanța de punere sub învinuire și îi explică conținutul ei. Aceste acțiuni se atestă cu semnăturile procurorului, învinuitului, avocatului și ale altor persoane care participă la această acțiune procesuală, aplicate pe ordonanța de punere sub învinuire, indicându-se data și ora punerii sub învinuire.

(3) După înaintarea acuzării, procurorul îi va explica învinuitului drepturile și obligațiile acestuia prevăzute în art.66. Învinuitului i se înmânează copia de pe ordonanța de punere sub învinuire și informația în scris privind drepturile și obligațiile lui. Acțiunile nominalizate, de asemenea, se consemnează în ordonanța de punere sub învinuire în modul prevăzut în alin.(2).

(4) ***Învinuitul este audiat în aceeași zi în condițiile prevăzute în art.104.***

(5) În cazul în care învinuitul se sustrage de la urmărirea penală sau locul aflării lui nu este stabilit în urma investigațiilor de căutare, copia ordonanței de punere sub învinuire se prezintă, contra semnătură, apărătorului până la înaintarea, în condițiile art. 291¹, a demersului la judecătorul de instrucție, iar acuzarea se consideră înaintată.

(6) În cazul în care învinuitul se sustrage de la urmărirea penală, iar locul aflării acestuia peste hotarele țării este cunoscut, înaintarea acuzării se dispune prin comisie rogatorie în condițiile art. 282¹.

Articolul 282¹. Înaintarea acuzării învinuitului aflat peste hotarele țării

(1) În cazul în care învinuitul se sustrage de la urmărirea penală, iar locul aflării acestuia peste hotarele țării este cunoscut, procurorul se adresează prin comisie rogatorie autorităților din statul în care învinuitul se află pentru a-i fi înaintată acuzarea.

(2) Cererea de comisie rogatorie, suplimentar la cerințele prevăzute la art. 537, va cuprinde solicitări privind:

- a) înaintarea acușării învinuitului în prezența avocatului;
- b) explicarea conținutului învinuirii, a drepturilor și obligațiilor învinuitului prevăzute la art. 66;
- c) înmânarea copiei de pe ordonanța de punere sub învinuire și de pe informația în scris privind drepturile și obligațiile învinuitului;
- d) audierea învinuitului;
- e) remiterea actelor care confirmă executarea cererii de comisie rogatorie.

(3) La cererea de comisie rogatorie se anexează ordonanța de punere sub învinuire și informația scrisă privind drepturile și obligațiile învinuitului prevăzute la art. 66.

(4) Se consideră că înaintarea acușării în condițiile prezentului articol nu a fost posibilă dacă:

- a) executarea cererii de comisie rogatorie a fost refuzată de către statul străin;
- b) cererea de comisie rogatorie nu a putut fi executată, fiind restituită;
- c) în urma adresărilor repetate, nu a parvenit niciun răspuns la cererea de comisie rogatorie.

Articolul 283. Schimbarea și completarea acușării

(1) Dacă, în cursul urmăririi penale, apar temeuri pentru schimbarea sau completarea acușării înaintate învinuitului, *procurorul este obligat* să emită o altă ordonanță motivată și să înainteze învinuitului o nouă acușare sau să o completeze pe cea anterioară în conformitate cu prevederile articolelor respective din prezentul cod.

(2) Dacă, în cursul urmăririi penale, învinuirea înaintată nu s-a confirmat într-o anumită parte a ei, procurorul dispune scoaterea persoanei de sub urmărirea penală în privința acestui capăt de învinuire.

Articolul 290. Verificarea de către procuror a cauzei primite

(1) Procurorul, în termen de cel mult 15 zile de la primirea dosarului trimis de organul de urmărire penală, verifică materialele dosarului și acțiunile procesuale efectuate, pronunțându-se asupra acestora. Dacă procurorul constată probe obținute contrar prevederilor prezentului cod și cu încălcarea drepturilor bănuțului, învinuitului, prin ordonanță motivată, exclude aceste probe din materialele dosarului. Probele excluse din dosar se păstrează în condițiile art.211 alin.(2).

(2) Cauzele în care sânt persoane arestate sau minori se soluționează de urgență și cu prioritate.

Articolul 291. Soluțiile dispuse de procuror la terminarea urmăririi penale

Dacă procurorul constată că au fost respectate dispozițiile prezentului cod privind urmărirea penală, că urmărirea penală este completă, că există probe suficiente și legal administrate, el dispune una din următoarele soluții:

1) atunci când din materialele cauzei rezultă că fapta există, că a fost constatat făptuitorul și că acesta poartă răspundere penală:

a) pune sub învinuire făptuitorul conform prevederilor art.281 și 282, dacă acesta nu a fost pus sub învinuire în cursul urmăririi penale, apoi întocmește rechizitoriul prin care dispune trimiterea cauzei în judecată;

b) dacă făptuitorul a fost pus sub învinuire în cursul urmăririi penale, întocmește rechizitoriul prin care dispune trimiterea cauzei în judecată;

2) prin ordonanță motivată, dispune încetarea urmăririi penale, clasarea cauzei penale sau scoaterea persoanei de sub urmărire.

Articolul 291¹. Finalizarea urmăririi penale în lipsa învinuitului

(1) În cazul în care învinuitul se sustrage de la urmărirea penală sau locul aflării lui nu este stabilit în urma investigațiilor de căutare ori nu a fost posibilă înaintarea acușării în conformitate cu prevederile art. 282¹, procurorul, prin ordonanță motivată, din oficiu sau la solicitarea organului de urmărire penală, dispune finalizarea urmăririi penale în lipsa învinuitului, cu informarea apărătorului ales sau a avocatului care acordă asistență juridică garantată de stat, și înaintează un demers judecătoresc de instrucție prin care solicită acordul pentru finalizarea urmăririi penale.

(2) Finalizarea urmăririi penale în lipsa învinuitului are loc dacă sunt întrunite cumulativ următoarele condiții:

a) în privința persoanei a fost emisă o ordonanță de punere sub învinuire pentru comiterea unei sau mai multor infracțiuni grave, deosebit de grave sau excepțional de grave potrivit Codului penal;

b) învinuitul se sustrage de la urmărirea penală sau locul aflării lui nu este stabilit și nu a fost posibilă asigurarea prezenței acestuia în fața organului de urmărire penală;

c) în privința învinuitului au fost dispuse investigații de căutare;

d) persoana pusă sub învinuire nu este minoră.

(3) Finalizarea urmăririi penale în lipsa învinuitului nu este permisă în raport cu alte infracțiuni decât cele specificate la alin. (2) lit. a), cu excepția cazurilor în care infracțiunile sunt comise de aceeași persoană care se sustrage de la urmărirea penală sau al cărei loc de aflare nu a fost stabilit și în privința căreia au fost dispuse investigații de căutare, iar disjungerea va afecta negativ efectuarea deplină și obiectivă a urmăririi penale și a cercetării judecătorești.

(4) În cazul în care în aceeași cauză penală sunt mai mulți învinuiți, dintre care unul este anunțat în căutare și acesta a comis una dintre infracțiunile specificate la alin. (2) lit. a), procurorul poate dispune finalizarea urmăririi penale în lipsa învinuitului care este anunțat în căutare. Urmărirea penală față de ceilalți învinuiți continuă conform procedurii generale.

Articolul 292. Restituirea cauzei sau trimiterea ei la alt organ de urmărire penală

(1) Dacă procurorul constată că urmărirea penală nu este completă sau că nu au fost respectate dispozițiile legale la desfășurarea urmăririi, el restituie cauza organului care a efectuat urmărirea penală sau trimite cauza organului competent ori altui organ, conform dispozițiilor art.271, pentru completarea urmăririi penale sau, după caz, eliminarea încălcărilor comise ale dispozițiilor legale. Dacă completarea urmăririi penale sau eliminarea încălcărilor comise este necesară doar cu privire la unele fapte sau la unii învinuiți, iar disjungerea este imposibilă, procurorul dispune restituirea întregii cauze pentru efectuarea acestor acțiuni.

(2) Restituirea sau trimiterea cauzei se face prin ordonanță în care, pe lângă elementele prevăzute în art.255, se indică acțiunile procesuale, care trebuie efectuate sau refăcute, ale faptelor și circumstanțelor ce urmează a fi constatate, mijloacele de probă ce vor fi utilizate și se dispune termenul pentru urmărire.

(3) În cazul în care procurorul restituie cauza sau o trimite altui organ de urmărire penală, el este obligat să se pronunțe, în modul prevăzut de lege, asupra măsurilor preventive și a altor măsuri procesuale de constrângere.

(4) Dacă consideră necesar, procurorul, într-un termen rezonabil, efectuează personal acțiunile procesuale pentru completarea urmăririi penale sau pentru refacerea acțiunilor efectuate cu încălcarea dispozițiilor legale, după care decide terminarea urmăririi penale, restituirea cauzei sau trimiterea ei la alt organ de urmărire penală.

Articolul 295. Soluționarea cererilor în legătură cu terminarea urmăririi penale

(1) Cererile înaintate după ce s-a luat cunoștință de materialele urmăririi penale se examinează de către procuror în termen de cel mult 15 zile, prin ordonanță motivată se dispune admiterea sau respingerea lor și, în termen de 24 de ore, se aduc la cunoștință persoanelor care le-au înaintat.

(2) În cazul în care procurorul dispune admiterea cererilor, dispune, totodată, în cazurile necesare, și completarea urmăririi penale, indicând acțiunile suplimentare care vor fi efectuate, și, după caz, transmite dosarul organului de urmărire penală pentru executare, cu stabilirea termenului executării.

(3) După completarea urmăririi penale, materialele suplimentare de urmărire penală se prezintă în modul prevăzut în art.293.

(4) Respingerea de către procuror a cererii sau a demersului nu privează persoana care le-a înaintat de dreptul de a le înainta ulterior în instanța judecătorească.

Codul de etică al procurorilor

Principiul supremației legii

Potrivit acestui principiu, procurorul trebuie: **6.1.1** să respecte legislația națională și actele internaționale la care Republica Moldova este parte, principiile judecătii echitabile cum sunt prevăzute în articolul 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, actele normative ale Procuraturii, și ale organelor de autoadministrare a procurorilor; **6.1.2** să acționeze în mod echitabil și onest; **6.1.3** să respecte prezumția nevinovăției; **6.1.4** să respecte drepturile și interesele legitime ale părților și participanților la proces, persoanelor fizice și juridice; **6.1.5** să conștientizeze faptul că acționează din numele societății și în interes public, și se va strădui să mențină echilibrul dintre interesul general al societății și interesele și drepturile fiecărui cetățean; **6.1.6** să se asigure ca

procedurile penale să opereze cât de rapid posibil, în concordanță cu interesele justiției; **6.1.7** să se asigure, că persoanele implicate în procesul penal sunt corect informate în privința drepturilor lor și a statutului juridic; **6.1.8** să examineze probele propuse pentru a vedea dacă ele au fost obținute legal, și să refuze folosirea probelor despre care sunt suspiciuni rezonabile că au fost obținute prin metode ilegale, cu încălcarea gravă a drepturilor altor persoane, contra altor persoane decât cele care au aplicat asemenea măsuri;

Principiul profesionalismului

Potrivit acestui principiu, procurorul trebuie: **6.5.1** să conștientizeze că cel mai înalt nivel al competențelor profesionale este una din principalele premise pentru un serviciu eficient al procuraturii, precum și pentru încrederea publicului în acest serviciu; **6.5.2** să contribuie la perfecționarea abilităților profesionale, să fie la curent cu legislația, jurisprudența modernă și standardele privind drepturile omului;

Instrucțiunea cu privire la modul de completare și prezentare a fișelor de evidență primară, anexa nr.3 la Ordinul interdepartamental al PG, MAI, SV și CCCEC nr.xxx/xxx/xxx-O/xx din 18.07.2008,

Cauzele penale în care urmărirea penală a fost clasată, încetată sau suspendată, urmează a fi remise imediat spre păstrare la organul de urmărire penală. În scopul excluderii pierderii cauzelor penale, procurorii le vor remite organului de urmărire penală doar prin scrisoare de însoțire înregistrată în cancelaria Procuraturii și nu prin transmiterea personal ofițerilor de urmărire penală sau altor persoane cu eliberarea recipiselor.

Indicația prim-adjunctului Procurorului General Vasile Pascari nr.xx-xxa/xx-xxx din 23.10.2007 privind aplicarea uniformă a legislației procesual penale, în special prevederile art.211 și 293 CPP.

Pct.27 „în cazul adoptării deciziei de suspendare a urmăririi penale din motiv că învinuitul a dispărut, sustrăgându-se de la urmărirea penală sau judecată, ori locul aflării nu este stabilit, în mod obligatoriu se completează rechizitele „numele, prenumele, patronimicul, data nașterii învinuitului dispus în căutare, numărul dosarului de căutare”.

Iar potrivit pct.8 din aceeași Instrucțiune, fișele de evidență primară se completează de către persoana la care se află cauza penală și care a primit hotărârea. Pct.14 „fișa completată și semnată de către ofițerul și conducătorul organului de urmărire penală, se semnează de procuror și imediat se expediază la subdiviziunea de evidență”.

Ordinul Procurorului General nr.x/xx din 11.02.2014 cu privire la respectarea termenului rezonabil la conducerea și exercitarea urmăririi penale

IV.Probatoriul care întemeiază acuzația în materie disciplinară

- *Procesul verbal de sesizare din oficiu din 04.09.2025;*

- *Raportul adjunctului interimar al procurorului-șef al procuraturii mun. Chișinău, șef al oficiului Rîșcani, Oxana Cazacu, prin care aduce la cunoștință Procurorului General deficiențele constatate în activitatea procurorului Andrei Dulgheru;*

- *Nota informativă a procurorului șef al oficiului Rîșcani, Oxana Cazacu din 04.09.2025, cu referire la alte cauze penale aflate în conducere la procurorul A.Dulgheru;*

- *Procesul verbal de sesizare din oficiu din 16.09.2025;*

- *Raportul procurorului în Procuratura mun. Chișinău, oficiul Rîșcani, Angela Pleșca din 12.09.2025, prin care aduce la cunoștință despre acțiunile ilegale ale procurorului A.Dulgheru, prin care a prezentat judecătorului de instrucție o ordonanță cu date false, fapt care a dus în eroare instanța și nu a examinat pe fond plângerea înaintată conform art.313 CPP, emiterea încheierii din 01.12.2023;*

- *Nota explicativă a procurorului Angela Pleșca*, cu referire la dispariția dosarelor din gestiunea procurorului A.Dulgheru;

- *Nota explicativă a procurorului Vitalie Rusu, (ex-procuror șef al oficiului Rîșcani)* cu referire la dispariția dosarelor din gestiunea procurorului A.Dulgheru;

- *Raportul explicativ al consultantului*, Xxxxxx Xxxxxx, referitor la lipsa cauzelor penale nr.XXXXXXXXXX și XXXXXXXXXXXX parvenite cu propunere de suspendare, repartizate procurorului A.Dulgheru, însă nu este confirmare că a fost adoptată careva hotărâre și nici faptul că au ieșit din Procuratură cu scrisoare însoțire către Inspectoratul de Poliție Rîșcani mun. Chișinău;

- *Nota informativă a consultantului procurorului*, Xxxxxx Xxxxxx, potrivit căreia nu a primit înapoi de la procurorul A.Dulgheru cauzele penale cu pricina, care i-au fost repartizate pentru primirea hotărârii, pentru a face înregistrări în Registrul de ieșire a documentelor, sau în Registrul de evidență cauzelor penale parvenite cu propunere de suspendare a urmăririi penale;

- *Răspunsul șefului Secției secretariat petiții și audiență din cadrul Aparatului Procuraturii Generale*, Xxxxxx Xxxxxx, conform căruia în evidențele de intrare/ieșire a documentelor Procuraturii Generale lipsesc careva mențiuni cu privire la cauzele penale nr. XXXXXXXXXXXX și XXXXXXXXXXXX;

- *Răspunsul șefului SUP a IP Rîșcani mun. Chișinău, Viorel Răileanu din 10.07.2025*, potrivit căruia cauzele penale nr.XXXXXXXXXX și nr.XXXXXXXXXX, au fost transmise în luna martie 2024 cu propunere de suspendare a urmăririi penale, însă înapoi nu au parvenit;

- *Extras din registrul de evidență a documentelor de intrare*, prin care se confirmă că cauzele penale nr.XXXXXXXXXX și XXXXXXXXXXXX au parvenit în Procuratură și au fost primite de procurorul Andrei Dulgheru, sub semnătură;

- *Extras din Registrul de evidență a cauzelor penale pe care urmărirea penal a fost suspendată*, la rubrica data emiterii ordonanței de suspendare nu este nici o mențiune, în drept cu dosarele penale cu pricina;

- *Copia scrisorii însoțire a cauzei penale nr.XXXXXXXXXX*, prin care se confirmă că la data de 13.03.2024 sub nr/ieșire xxx a IP Rîșcani, a fost expediată în adresa Procuraturii cauza penală cu propunere de suspendare a urmăririi penale conform art.287¹ alin.(1) CPP, privind comiterea infracțiunii de art.190 alin.(1) Cod penal de către cet. Xxxxxx Xxxxxx a.n.xx.xx.xxxx, cu mențiunea procuror conducător Andrei Dulgheru, dovada impresiunea ștampilei de intrare în Procuratura Chișinău, oficiul Rîșcani la data de 13.03.2024 cu nr.xxxx;

- *Nota informativă a ofițerului de urmărire penală Violin Dranca*, în gestiunea căruia s-a aflat cauza penală nr.XXXXXXXXXX, potrivit căruia a expediat cauza penală cu propunere de suspendare a urmăririi penale și înapoi nu a primit, nici cu hotărâre și nici restituită cu indicații;

- *Copia scrisorii însoțire a cauzei penale nr.XXXXXXXXXX*, prin care se confirmă că la data de 12.03.2024 sub nr/ieșire xxx a IP Rîșcani, a fost expediată în adresa Procuraturii cauza penală cu propunere de suspendare a urmăririi penale conform art.287¹ alin.(1) pct.2 CPP, privind comiterea infracțiunii de art.186 alin.(2) lit.b),c),d) Cod penal, cu mențiunea procuror conducător Andrei Dulgheru, dovada impresiunea ștampilei de intrare în Procuratura Chișinău, oficiul Rîșcani la data de 12.03.2024 cu nr.xxxx;

- *Nota informativă a ofițerului de urmărire penală Cristian Cuștiuc*, în gestiunea căruia s-a aflat cauza penală nr.XXXXXXXXXX, potrivit căruia a expediat cauza penală

cu propunere de suspendare a urmăririi penale și înapoi nu a primit, nici cu hotărâre și nici restituită cu indicații;

- *Răspunsul conducătorului organului de urmărire penală a IP Rîșcani, mun. Chișinău, V.Răileanu din 09.09.2025;*

- *Răspunsul șefului IP Rîșcani mun. Chișinău, Andrei Vacarciuc, potrivit căruia Inspectoratul de poliție nu a gestionat și nici nu gestionează dosar de căutare pornit în privința cet. XXXXXX XXXXXX, precum și faptul că materiale în privința anunțării în căutare a ultimului nu au parvenit;*

- *Răspunsul șefului IP Rîșcani mun. Chișinău, Andrei Vacarciuc, potrivit căruia nu s-a stabilit /identificat careva persoane anunțate în căutare pe cauza penală nr.XXXXXXXXXX;*

- *Actul de constatare din 05.09.2025, în care sunt consemnate acțiunile petrecute la aceeași dată în biroul de serviciu al procurorului Andrei Dulgheru, fiindu-i adusă la cunoștință sesizarea, drepturile și obligațiile de care dispune, a încercat să ducă în eroare reprezentantul Inspecției procurorilor, referitor la pretinsa imposibilitate e a deschide safeul pe motiv că a pierdut cheia și totodată, lipsa de sinceritate privind înregistrările video care se efectuau cu camera instalată ilegal în biroul său de serviciu;*

- *Copia autenticată personal prin semnătură de către procurorul Andrei Dulgheru, prezentată personal de acesta, a Raportului de activitate pentru luna martie 2024, potrivit căruia la rubrica cauze penale suspendate conform art.287¹ CPP, sunt incluse cauzele penale nr.XXXXXXXXXX și XXXXXXXXXXXX cu mențiunea că au fost suspendate la data de 15.03.2024 și respectiv 21.03.2024;*

- *Copia unui înscris, autenticat personal prin semnătură de către procuror Andrei Dulgheru, prezentat personal, în care este menționat „Dulgheru A., .XXXXXXXX, 190, XXXXXX XXXXXX și XXXXXXXXXXXX BMW XXX, prop.suspendare.” ;*

- *Copia raportului de activitate pentru luna iunie 2025 a procurorului A.Dulgheru, conform căruia la rubrica dosare restante, pct.20 cauza penală nr.XXXXXXXXXX;*

- *Copia raportului de activitate pentru luna iulie 2025 a procurorului A.Dulgheru, conform căruia la rubrica dosare restante, pct.20 cauza penală nr.XXXXXXXXXX, iar la pct.25 cauza penală nr.XXXXXXXXXX – cu toate că potrivit materialelor din această cauză penală urmărirea penală a fost finisată, prezentate materialele și fiind recipisa învinuitului că a primit rechizitoriul;*

- *Copia raportului de activitate pentru luna august 2025 a procurorului A.Dulgheru, conform căruia la rubrica dosare restante, pct.16 cauza penală nr.XXXXXXXXXX, la pct.48 este inclusă și cauza penală nr.XXXXXXXXXX;*

- *Nota informativă a consultantului principal al Secției juridice și management a Inspecției procurorilor, XXXXXX XXXXXX, referitor la înregistrările video anexate la plângerea lui A.Dulgheru împotriva procurorului ierarhic superior, Oxana Cazacu;*

- *Stenograma discuțiilor de pe înregistrarea video din 05.09.2025 din biroul de serviciu al procurorului Andrei Dulgheru, cu anexă CD;*

- *Răspunsul Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal din 08.10.2025, potrivit căruia montarea unei camere de supraveghere video/audio fără acordul angajatorului, fără informarea colegilor și fără notificarea vizitatorilor (persoane bănuite învinuite, avocați, translatori etc) contravine principiilor statuate la art.4 și art.12 din Legea nr.133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal. La*

fel, prelucrarea imaginilor video/audio prin intermediul unui dispozitiv personal de supraveghere video nu poate fi considerată ca fiind realizată în sfera exclusiv personală sau domestică. Adică salariatul, (în speță procurorul) , nu este îndreptățit să dispună, în mod unilateral, asupra implimentării unui astfel de sistem, chiar dacă utilizează echipamente proprii, întrucât spațiul profesional nu se încadrează în sfera utilizării personale sau domestice. În contextul în care angajatul este procuror, iar activitatea sa presupune gestionarea unor date sensibile din cadrul urmăririi penale utilizarea unor mijloace neautorizate de înregistrare poate compromite grav integritatea procedurilor și drepturilor persoanelor vizate;

- *Copia ordonanței de începere a urmăririi penale din 05.11.2025*, prin care Procurorul General a pornit urmărirea penală în cauza penală nr.XXXXXXXX, în privința procurorului Andrei Dulgheru, în baza art.332 alin.(2) lit.b) Cod penal;

- *Copia ordonanței de începere a urmăririi penale din 05.11.2025*, prin care Procurorul General a pornit urmărirea penală în cauza penală nr.XXXXXXXX, în privința procurorului Andrei Dulgheru, în baza art.327 alin.(2) lit.b) Cod penal;

- *Copia procesului verbal de audiere a martorului Xxxxxx Xxxxxx din 22.10.2025*, prin care grefierul confirmă că ordonanța din 10.05.2023 din numele procurorului ierarhic Angela Pleșca, care conține date false, a fost prezentată judecătorului de instrucție de procurorul Andrei Dulgheru;

- *Copia procesului verbal al ședințelor de judecată 14.10.2023 – 01.12.2023*, în care a fost examinată plângerea avocatului în interesele cet. Xxxxxx Xxxxxx, înaintată conform art.313 CPP, împotriva ordonanței procurorului A.Dulgheru din 10.11.2022 prin care s-a dispus refuzul în pornirea urmăririi penale și ordonanța procurorului ierarhic din 10.05.2023 (cu date falsificate precum că s-a dispus anularea ordonanței din 10.11.2022) ;

- *Copia procesului verbal al ședințelor de judecată 11.09.2024 – 30.12.20 24*, în care a fost examinată plângerea avocatului în interesele cet. Xxxxxxx Xxxxxx, înaintată conform art.313 CPP, împotriva ordonanței procurorului A.Dulgheru din 10.11.2022 prin care s-a dispus refuzul în pornirea urmăririi penale și ordonanța procurorului ierarhic din 10.05.2023 semnată de Angela Pleșca, de respingere a plângerii avocatului înaintată conform art.299¹ CPP;

- *Copiile materialelor procesului administrativ nr.XXCIS/2023*, în care sunt ordonanțele din 10.05.2023 a procurorului Angela Pleșca semnată și scrisoarea de informare a petiționarului cu nr/ieșire XXXX din 10.05.2023; ordonanța din numele Angela Pleșca din 10.05.2023 cu date eronate cu mențiunea „semnat”; inclusiv plângerile avocatului; ordonanța procurorului A.Dulgheru din 10.11.2022 și încheierile judecătorului de instrucție din 01.12.2023 și 30.12.2024;

- *Extras din registrul de evidență a documentelor de ieșire pentru anul 2023 și web-document*, potrivit căruia la data de 10.05.2023 sub nr.xxxx, scrisoarea de informare a avocatului Bacalîm Lilian, în interesele Xxxxxx Xxxxxx, mențione Respins;

- *Copiile materialelor cauzei penale nr.XXXXXXXX*, potrivit cărora urmărirea penală a fost pornită la data de 14.11.2023 în baza art.287 alin.(2) lit.b) Cod penal. Raportul de expertiză judiciară nr.xxxxxxDxxxx din 02.01.2024 potrivit concluziilor expertului la partea vătămată Xxxxxx Xxxxxx, se determină leziuni corporale care se califică ca vătămare *medie*. Potrivit ordonanțelor de punere sub învinuire adoptate de procurorul A.Dulgheru, la 14.02.2024 pus sub învinuire Xxxxxx Xxxxxx, la 28.02.2024 Xxxxxx Xxxxxx și 28.05.2024 Xxxxxx Xxxxxx, toți în baza art.287

alin.(2) lit.b) Cod penal (*încadrarea greșită a faptelor*). Prin ordonanța procurorului A.Dulgheru din 30.12.2024 cauza penală a fost restituită cu indicații organului de urmărire penală, aceasta fiind ultim acțiune/act procedural emis în această cauză penală de către procurorul A.Dulgheru, până în luna iulie 2025 când a fost verificată de procurorul ierarhic, adică cauza lăsată în nelucrare 7 luni;

- *Copiile materialelor cauzei penale nr.XXXXXXX*, potrivit cărora urmărirea penală a fost pornită la 31.12.2020 în baza art.186 alin.(2) lit.d) Cod penal. La 15.07.2021 prin ordonanțele procurorului A.Dulgheru, cet. Xxxxxx Xxxxxx a fost pus sub învinuire în contumacie, fiind anunțat în căutare, emisă ordonanță de reținere pentru a fi pus sub învinuire și dispusă suspendarea urmăririi penale. Ulterior, la 06.12.2024 întocmit procesul verbal de reținere a cet. Xxxxxxx Xxxxxx, însă ordonanța de punere sub învinuire din 15.07.2021 în baza căreia a fost reținut i-a fost adusă la cunoștință abia la data de 09.12.2024. (*contrar prevederilor art.167, 282 Cod de procedură penală*). La fel, *contrar prevederilor art.283 CPP, fără a ține cont de modificările operate la art.186, în vigoare din 07.09.2024, nu a reîncadrat fapta la alin.(1)*. Prin ordonanța din 09.12.2024 emisă de procurorul A.Dulgheru, învinuitului i-a fost aplicată măsură preventivă obligare de a nu părăsi localitatea, iar la dosar lipsește ordonanța de eliberare a persoanei reținute, *contrar art.166 alin.(7) Cod de procedură penală*. Cu toate că învinuitul recunoaște integral fapta incriminată, urmărirea penală nu a fost finisată, ultima acțiune/act procedural emis la 03.01.2025, adică dosarul lăsat în nelucrare timp de 7 luni;

- *Copiile materialelor cauzei penale nr.XXXXXXXX*, potrivit cărora urmărirea penală a fost pornită la 26.01.2024 în baza art.186 alin.(2) lit.d) Cod penal. La 03.06.2024 prin ordonanțele procurorului Ig.Buliga, cet.Xxxxxxx Xxxxxxa fost pus sub învinuire în contumacie, fiind anunțat în căutare, emisă ordonanță de reținere pentru a fi pus sub învinuire și dispusă suspendarea urmăririi penale. La 25.06.2024 a fost întocmit procesul verbal de reținere a învinuitului. Prin ordonanța procurorului ierarhic A.Pleşca din 25.06.2024, cauza a fost retrasă de la Ig.Buliga și transmisă procurorului A.Dulgheru. Corespunzător, lui Xxxxxxx Xxxxxx la 25.06.2024, i-a fost adusă la cunoștință ordonanța de punere sub învinuire din 03.06.2024 și audiat în calitate de învinuit. Prin ordonanța procurorului Andrei Dulgheru din 27.07.2024 a fost eliberat învinuitul Xxxxxx Xxxxxx și aplicată în privința acestuia măsură preventivă obligare de a nu părăsi țara. Ulterior, la 28.06.2024 cauza penală a fost transmisă în adresa organului de urmărire penală pentru efectuarea urmăririi penale. *contrar prevederilor art.283 CPP, fără a ține cont de modificările operate la art.186, în vigoare din 07.09.2024, nu a reîncadrat fapta la alin.(1)*;

La materiale este raportul OUP V.Lichii din 24.09.2024 cu propunere de scoatere a persoanei de sub urmărire penală, însă nu este nici un act referitor la soluția adoptată, dosarul fiind lăsat în nelucrare un an de zile;

- *Copiile materialelor cauzei penale nr.XXXXXXXX*, potrivit cărora urmărirea penală a fost pornită la 09.07.2024 în baza art.27, 190 alin.(2) lit.b) Cod penal. La data de 30.04.2025 prin ordonanța procurorului A.Dulgheru a fost pus sub învinuire Xxxxxx Xxxxxx în baza art.27, 190 alin.(1) Cod penal. La 02.05.2025 învinuitul și apărătorul său au fost informați despre terminarea urmăririi penale și le-a fost prezentate materialele cauzei penale, inclusiv sub recipisă a primit rechizitoriul. *Contrar prevederilor art.295 din Codul de procedură penală, , procurorul A.Dulgheru nu a soluționat cererea avocatului înaintată la etapa prezentării materialelor și nu s-a expus prin ordonanță. Totodată, deși la dosarul penal, există o recipisă despre*

înmînarea rechizitoriului, la cauza penală rechizitoriul lipsește. În același context, deși urmărirea penală a fost terminată potrivit procesului verbal de informare despre terminarea urmăririi penale la 02.05.2025, la cauza penală, nu există actul procedural prin care s-a dispus reluarea urmăririi penale și fixarea termenului de urmărire penală în vederea efectuării acțiunilor de urmărire penală, în condițiile în care ofițerul de urmărire penală gestiona în continuare cauza penală, anexând la dosar un răspuns din 20.05.2025 parvenit de la directorul Penitenciarului nr.13. La capitolul dat este de remarcat, că deși *apriori*, urmărirea penală în cauza vizată a fost finalizată la data de 02.05.2025, cauza penală a figurează în darea de seamă pentru luna iunie a procurorului A. Dulgheru, ca fiind cauză penală restantă;

- *Copiile materialelor cauzei penale nr.XXXXXXXX*, potrivit cărora urmărirea penală a fost disjunsă la 18.10.2018 în baza art.190 alin.(5) Cod penal, în privința persoanelor care în complicitate cu Xxxxxx Xxxxxx au comis escrocheria, în privința ultimului cauza fiind expediată cu rechizitoriu în instanța de judecată. La 23.12.2019, în limitele prezentei cauze penale, în privința lui Xxxxxx Xxxxxx a fost emisă ordonanță de punere sub învinuire în contumacie pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) din Codul penal, *fiind dispuse investigații în vederea căutării*. La 29.10.2024, procurorul Andrei Dulgheru i-a înaintat învinuirea lui Xxxxxx Xxxxxx pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(5) din Codul penal și l-a audiat în calitate de învinuit. *Contrar dispozițiilor legale prevăzute la art.282 alin.(1) din Codul de procedură penală, deși învinuitul a fost reținut la 21.03.2024, și reluată urmărirea penală prin ordonanța din data de 21.03.2024 emisă de procurorul Andrei Dulgheru, înaintarea acuzării lui Xxxxxx Xxxxxx a avut loc la 29.10.2024.* Ultima acțiune fiind efectuată la 29.10.2024, după care cauza a fost remisă la organul de urmărire penală, dosarul lăsat în nelucrare timp de 9 luni;

- *Copiile materialelor cauzei penale nr.XXXXXXXX*, potrivit cărora urmărirea penală a fost pornită la 06.02.2024 în baza art.196 alin.(2) lit.b) Cod penal. La 27.06.2024, procurorul Andrei Dulgheru a dispus punerea sub învinuire a lui Xxxxxx Xxxxxx pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.196 alin.(2) lit.b) din Codul penal. Ulterior, înaintării învinuirii și audierii în calitate de învinuit, procurorul Andrei Dulgheru, fără a formula careva indicații scrise a transmis cauza penală în adresa organului de urmărire penală. În cauza de referință se atestă că, urmărirea penală din 27.06.2024 este paralizată, pe parcursul 1 an, perioadă în care nu s-au efectuat nici o acțiune de urmărire penală, cu toate că în dosar este persoană pusă sub învinuire;

- *Copiile materialelor cauzei penale nr.XXXXXXXX*, potrivit cărora urmărirea penală a fost pornită la 24.05.2024 în baza art.192 alin.(2) lit.b) Cod penal. La 27.05.2024 prin ordonanța adjunctului Procurorului-șef al Procuraturii mun. Chișinău, I.Demciucin, cauza penală a fost transmisă conform competenței teritoriale în adresa organului de urmărire penală al IP Rîșcani al DP a mun. Chișinău, pentru efectuarea urmăririi penale în continuare. Conducerea urmăririi penale în cauza de referință a fost dispusă procurorului Andrei Dulgheru. În cauza de referință s-a stabilit că urmărirea penală este paralizată, pe parcursul 1 an 6 luni, perioadă în care nu s-a efectuat nici o acțiune de urmărire penală;

- *Copiile materialelor cauzei penale nr.XXXXXXXX*, potrivit cărora urmărirea penală a fost pornită la 21.12.2023 în baza art.190 alin.(5) Cod penal. La 07.02.2024, procurorul Andrei Dulgheru a dispus punerea sub învinuire în contumacie a lui Xxxxxx Xxxxxx și Xxxxxx Xxxxxx, încriminându-le comiterea infracțiunii

prevăzute de art.190 alin.(5) din Codul penal. Tot la 07.02.2024 a fost emisă ordonanță privind dispunerea investigațiilor în vederea căutării învinuiților și Ordonanță de reținere pentru înaintarea învinuirii. La data de 28.02.2024 ora 19.00 min, a fost reținut XXXXXX XXXXXX, însă procurorul Andrei Dulgheru, *contrar prevederilor art.52; 66 alin.(2); 167 alin.(2) și 282 alin.(2) Cod de procedură penală*, abia la 01.03.2024 ora 17.40 min, a fost adusă la cunoștință ordonanța de punere sub învinuire, fiind audiat. Prin ordonanța din aceeași dată este eliberat, și aplicată măsură preventivă obligare de a nu părăsi țara pe termen de 60 zile. La data de 04.03.2024 este reținut și XXXXXX XXXXXX, care este eliberat prin ordonanța procurorului A.Dulgheru din aceeași dată, fiindu-i adusă la cunoștință ordonanța de punere sub învinuire în baza rt.190 alin.(5) Cod penal. Ulterior, la 17.04.2024, procurorul a dispus scoaterea învinuitului XXXXXX XXXXXX de sub urmărire penală. Tot la 17.04.2024, cauza penală a fost restituită pentru completarea urmăririi penale. Potrivit conținutului ordonanței vizate, procurorul A.Dulgheru a concluzionat *că propunerea de suspendare este prematură, deși cauza penală a parvenit în Procuratură la data de 01.04.2024 cu propunere de terminare a urmăririi penale și anume întocmirea rechizitoriului și transmiterea cauzei în judecată*, dar nu cu propunere de suspendare. Mai târziu, la data de 27.05.2024 OUP Gr.Ionițov înaintează cauza penală cu raportul cu propunere de întocmire a rechizitoriului și transmiterea cauzei în instanța de judecată, însă prin ordonanța din 17.06.2024 procurorul A.Dulgheru restituie cauza pentru executarea indicațiilor, fiind făcută aceeași mențiune în ordonanță că a parvenit raportul cu propunere de suspendare a urmăririi penale. Iar la 10.09.2024 ofițerul de urmărire penală, din nou transmite cauza cu propunere de întocmire a rechizitoriului și expedierii cauzei în instanța de judecată, la care, procurorul A.Dulgheru contrara prevederilor art.290 – 291 Cod de procedură penală, abia la data de 10.10.2024 (*adică peste o lună*) restituie prin ordonanță cauza penală pentru executarea indicațiilor, deja formulate în partea descriptivă. În cauza de referință se atestă că, din 10.10.2024 până la controlul efectuat de către procurorul ierarhic superior cauza penală a fost lăsată în nelucrare pe parcursul 9 luni, perioadă în care nu s-au efectuat nici o acțiune de urmărire penală;

- *Copiile materialelor cauzei penale nr.XXXXXXXXXX*, potrivit cărora urmărirea penală a fost pornită la 19.03.2021 în baza art.190 alin.(1) Cod penal. Prin ordonanța procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Rîșcani Andrei Dulgheru din 15.06.2022, cet. XXXXXX XXXXXX, a fost pus sub învinuire, fiindu-i incriminată săvârșirea infracțiunii, prevăzute de art.190 alin.(5) din Codul penal. La 01.04.2024 ofițerul de urmărire penală, transmite cauza cu propunere de întocmire a rechizitoriului și expedierii cauzei în instanța de judecată, la care, procurorul A.Dulgheru contrar prevederilor art.290 – 291 Cod de procedură penală, abia la data de 16.05.2024 (*adică peste o lună*), fiind asistat de către apărătorul său, învinuitul XXXXXX XXXXXX a fost anunțat despre terminarea urmăririi penale, cu prezentarea materialelor cauzei penale. Tot la 16 mai 2024 în privința acestuia a fost întocmit rechizitoriul care, potrivit recipisei, a fost înmânat învinuitului XXXXXX XXXXXX la data de 16.05.2024. Prin ordonanța adjunctului interimar al Procurorului-șef al Procuraturii mun. Chișinău, șef al Oficiului Rîșcani, V.Rusu din 20.05.2024 s-a dispus anularea rechizitoriului adoptat către procurorul A.Dulgheru, cu reluarea urmăririi penale. La data de 21.05.2024 cauza penală a fost expediată în adresa organului de urmărire penală pentru completarea urmăririi penale. Pe parcurs, au fost operate mai multe modificări la Codul penal, inclusiv art.126 și 190, motiv pentru

care în temeiul art.283 Cod de procedură penală, procurorul urma să intervină în vederea concretizării învinuirii. În cauza de referință se atestă că, din 21.05.2024 cauza penală a fost lăsată în nelucrare pe parcursul mai mult de 1 an, perioadă în care nu s-au efectuat nici o acțiune de urmărire penală, cu toate că în dosar este persoană pusă sub învinuire;

- *Copiile materialelor cauzei penale nr.XXXXXXXXXX*, potrivit cărora urmărirea penală a fost pornită la 12.08.2024 în baza art.264¹ alin.(1) Cod penal. La data de 12.12.2024 cauza penală nr. XXXXXXXX a fost expediată în adresa Procuraturii mun. Chișinău, Oficiul Rîșcani cu propunerea de scoatere de sub urmărire penală a lui Xxxxxx Xxxxxx și clasarea procesului penal. Prin ordonanța procurorului în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Rîșcani, Andrei Dulgheru din 13.12.2024, raportul ofițerului Violin Dranca a fost respins ca fiind prematur, fiind formulate indicații în aceeași ordonanță, iar cauza penală a fost expediată în adresa organului de urmărire penală. Din materialele cauzei penale se constată că, în perioada începând cu 13.12.2024 și până la 02.06.2025, nu a fost efectuată nici o acțiune de urmărire penală, pentru adoptarea unei soluții în termen rezonabil. Faptul dat influențează negativ obiectivitatea și operativitatea urmăririi penale.

- *Copiile materialelor cauzei penale nr.XXXXXXXXXX*, potrivit cărora urmărirea penală a fost pornită la 05.05.2016 în baza art.239 alin.(2) lit.a) Cod penal. Prin ordonanța Procurorului General interimar Dumitru Robu din 11.04.2022, cauza nr. XXXXXXXX a fost retrasă din gestiunea organului de urmărire penală al Centrului Național Anticorupție și transmisă Inspectoratului de poliție Rîșcani nun. Chișinău pentru efectuarea urmăririi penale în continuare. La 28.04.2022 cauza penală a fost transmisă în conducerea urmăririi penale procurorului Andrei Dulgheru. La 14.09.2022, procurorul Andrei Dulgheru a dispus punerea sub învinuire a lui Xxxxxx Xxxxxx și Xxxxxx Xxxxxx, încriminându-le comiterea infracțiunii prevăzute de art.239 alin.(2) lit.a) din Codul penal. Prin ordonanța procurorului Andrei Dulgheru din 07.10.2022, cauza penală a fost restituită pentru efectuarea unui control suplimentar. La data de 20.09.2023 cauza penală a fost transmisă în adresa procuraturii cu propunere de terminare a urmăririi penale, iar la 17.11.2023 procurorul Andrei Dulgheru a dispus restituirea acesteia pentru efectuarea unui control suplimentar. Din data de 17.11.2023, acțiuni de urmărire penală nu au fost efectuate, cauza lăsată în nelucrare aproape 2 ani.

- *Copiile materialelor cauzei penale nr.XXXXXXXXXX*, potrivit cărora urmărirea penală a fost pornită la 30.08.2024 în baza art.219 alin.(1) Cod penal. În limitele prezentei cauze penale, din momentul începerii urmăririi penale la 02.10.2024 a fost autorizată la judecătorul de instrucție efectuarea percheziției, acțiune de urmărire penală care nu a fost efectuată din motiv că, figurantul și-a schimbat domiciliul. Din data de 02.10.2024 urmărirea penală este tergiversată, iar alte acțiuni de urmărire nu sunt efectuate, adică lăsată în nelucrare aproape 1 an;

- *Copiile materialelor cauzei penale nr.XXXXXXXXXX*, potrivit cărora urmărirea penală a fost pornită la 02.03.2010 în baza art.193 Cod penal. La 28.02.2014, de către procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Rîșcani, Valentina Ciobanu, a fost clasată cauza penală din motiv, că fapta nu întrunește elementele infracțiunii. La 20 iulie 2020 prin încheierea judecătorului de instrucție în Judecătoria mun. Chișinău, sediul Ciocana, Dorin Munteanu s-a dispus declararea ca nulă a ordonanței procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Rîșcani Valentina Ciobanu din 28.02.2014, privind scoaterea de sub urmărire penală a învinuitului Xxxxxx Xxxxxx

pe art. 193 Cod penal și s-a obligat procurorul să efectueze un control suplimentar în vederea înlăturării tuturor omisiunilor stabilite prin încheiere. Prin ordonanța procurorului ierarhic superior C.Bratunov din 04.08.2020, conducerea urmăririi penale în cauza de referință a fost dispusă procurorului Andrei Dulgheru. *Din momentul reluării urmăririi penale în temeiul încheierii judecătorului de instrucție, a fost efectuată o singură acțiune de urmărire penală și anume la 11.07.2023 a fost efectuată confruntarea între partea vătămată și învinuit. Începând cu data de 11.07.2023 urmărirea penală este paralizată, acțiuni de urmărire penală nu s-au efectuat pe parcursul a 2 ani.*

V.Procedura în cadrul Colegiului de disciplină și etică

În ședințele Colegiului, Inspekția Procurorilor a fost reprezentată de inspectorul Constantin Miron, care a susținut poziția adoptată în cadrul Deciziei din 5 decembrie 2025, raportului din 5 decembrie 2025, solicitând constatarea comiterii abaterii disciplinare de către procurorul Andrei Dulgheru în baza probelor prezentate și atragerea acestuia la răspundere disciplinară.

VI. Aprecierile Colegiului de Disciplină și Etică

1) Referitor la capătul de acuzație - lăsarea nejustificată în nelucrare a cauzelor penale, tergiversarea urmăririi penale și rolul pasiv al procurorului în cadrul procesului penal

Analizând în ansamblu probele administrate în cadrul cauzei disciplinare și evaluând explicațiile din ședința de examinare a procedurii disciplinare, Colegiul constată că, în cazul examinat s-a făcut dovada îndeplinirii cumulative a elementelor constitutive ale abaterii disciplinare prevăzute de **art.38 lit. a)** din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, după indicii calificativi: *„îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu prevăzute la art.6 alin.(3), în particular, celor potrivit cărora, procurorul este obligat: **lit.a)** să-și îndeplinească obligațiile de serviciu în conformitate cu ... legislația Republicii Moldova ...; **lit.b)** să respecte prevederile actelor cu caracter normativ adoptate în cadrul Procuraturii; **lit.b)** - după indicii calificativi: nerespectarea, din motive imputabile procurorului și fără să existe o justificare rezonabilă, a dispozițiilor legale privitoare la termenele de îndeplinire a acțiunilor de procedură ori întârzierea în efectuarea acestora;*

Pentru motivarea concluziei formulate vor fi expuse raționamentele de fapt și de drept, de care s-a condus Colegiul de disciplină și etică la adoptarea hotărârii pe caz.

Potrivit prevederilor art. 6 alin.(3) lit. a) și d) din Legea nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură, „Procurorul este obligat să-și îndeplinească obligațiile de serviciu în conformitate cu Constituția, jurisprudența Curții Constituționale și a Curții Europene a Drepturilor Omului, legislația Republicii Moldova și cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte; să respecte regulile deontologice ale procurorilor și să se abțină de la fapte care ar discredita imaginea Procuraturii sau ar afecta prestigiul profesiei de procuror...”. Conform reglementărilor procesual penale, procurorul, atât la efectuarea nemijlocită a urmăririi penale, cât și la conducerea cu urmărirea penală, este responsabil de verificarea și asigurarea respectării termenului rezonabil de urmărire penală. Acest fapt presupune că procurorul are obligația de a nu admite lăsarea nejustificată în nelucrare un termen îndelungat a cauzelor penale, termen care nu poate fi explicat în mod rezonabil unui observator obiectiv.

Încălcarea normelor imperative, prevăzute la art.20, 52, 259 Cod de procedură penală, a dus inevitabil la prejudicierea drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, dar și la diminuarea imaginii instituției și la afectarea prestigiului profesiei de procuror.

Substanța îndeplinirii conștiințioase a obligațiilor include necesitatea ca un procuror să demonstreze permanent obiectivitate, acuratețe profesională, analiză onestă a circumstanțelor examinate și un interes autentic de efectuare cu celeritate, în fiecare caz, a investigațiilor procesuale. Legalitatea reprezintă unul dintre principiile care guvernează întreaga activitate procesual-penală. Procurorii trebuie să-și execute atribuțiile potrivit legii, să aibă un rol activ în cadrul procesului penal, să acționeze în mod echitabil, de o manieră coerentă și rapidă, contribuind astfel la asigurarea unui proces penal conform cu legea.

În conformitate cu art. 20 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, urmărirea penală și judecarea cauzelor penale se face în termene rezonabile. Criteriile de apreciere a termenului rezonabil de soluționare a cauzei penale sunt: 1) complexitatea cazului; 2) comportamentul participanților la proces; 3) conduita organului de urmărire penală și a instanței de judecată; 3¹) importanța procesului pentru cel interesat; iar aliniatul (4) al aceluiași articol statuează că respectarea termenului rezonabil la urmărirea penală se asigură de către procuror, iar la judecarea cazului – de către instanța respectivă.

Conform principiului supremației legii, prevăzut în Codul de etică al procurorilor „Procurorul trebuie să: 6.1.1 să respecte legislația națională și actele internaționale la care Republica Moldova este parte, principiile judecării echitabile cum sunt prevăzute în articolul 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, actele normative ale Procuraturii, și ale organelor de autoadministrare a procurorilor; 6.1.2 să acționeze în mod echitabil și onest; 6.1.4 să respecte drepturile și interesele legitime ale părților și participanților la proces, persoanelor fizice și juridice; 6.1.5 să conștientizeze faptul că acționează din numele societății și în interes public, și se va strădui să mențină echilibrul dintre interesul general al societății și interesele și drepturile fiecărui cetățean; 6.1.6 să se asigure ca procedurile penale să opereze cât de rapid posibil, în concordanță cu interesele justiției; 6.1.7 să se asigure, că persoanele implicate în procesul penal sunt corect informate în privința drepturilor lor și a statutului juridic;

La fel, Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale la art. 6 § 1 statuează că orice persoană are dreptul de a-i fi examinată cauza în mod echitabil, public și într-un termen rezonabil, de către un tribunal independent și imparțial, stabilit prin lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptată împotriva sa. Respectiv, cerința ca examinarea cauzei să se facă într-un termen rezonabil, trebuie raportată la fiecare caz în parte, luând în considerare durata procedurii, natura pretențiilor, complexitatea procesului, comportamentul autorităților competente și al părților, dificultatea dezbaterilor, aglomerarea rolului instanței precum și exercitarea căilor de atac.

Caracterul rezonabil al duratei procesului trebuie evaluat în lumina circumstanțelor cauzei, în special a criteriilor de apreciere a termenului rezonabil cum sunt: complexitatea cauzei, comportamentul părților, precum și miza (interesul)

pentru reclamant (*a se vedea, Frydlender v. France [GC], nr. 30979/96, §43, ECHR 2000-VII și Cravcenco v. Moldova, nr. 13012/12, 15 ianuarie 2008*).

În acest sens, *miza* pentru partea vătămată/civilă la desfășurarea urmării penale în cauzele penale este anume repararea prejudiciului cauzat prin infracțiune”.

Astfel, fiind cert că prin dobândirea calității de parte civilă în procesul penal, se are în vedere nu doar condamnarea penală a autorului infracțiunii, ci și repararea prejudiciului pe care l-a suferit (*cauza Moreira de Azevedo c. Portugaliei din 23 octombrie 1990, par. 67*).

Obligația procurorului de a asigura termenul rezonabil al urmăririi penale, așa cum este stabilit de art.20 alin. (4) din Codul de procedură penală, se referă nu doar la drepturile și libertățile persoanei, dar și la autoritatea funcției de procuror, la încrederea publicului în realizarea legală a procedurilor penale și la calitatea actului de justiție.

Legalitatea reprezintă unul dintre principiile care guvernează întreaga activitate procesual-penală. Procurorii trebuie să-și execute atribuțiile potrivit legii, să aibă un rol activ în cadrul procesului penal, să acționeze în mod echitabil, de o manieră coerentă și rapidă, contribuind astfel la asigurarea unui proces penal conform cu legea.

1.Cauza penală nr.XXXXXXXXXX

În această cauză, Colegiul constată că, contrar prevederilor legale, procurorul Andrei Dulgheru i-a adus la cunoștința învinutului Xxxxxxx Xxxxxx, ordonanță de punere sub învinuire 31.01.2025, abia la data de 02.05.2025, cu toate că persoana era în custodia statului. De asemenea, contrar prevederilor art.295 din Codul de procedură penală, procurorul A.Dulgheru nu a soluționat cerere învinutului de audiere a martorului și nu s-a expus prin ordonanță.

Pe lângă cele descrise *supra*, se constată și calitatea actului de învinuire formulat de către procurorul A.Dulgheru, care nu întrunește condițiile de claritate, cum prevede art.281 alin.(2) Cod de procedură penală.

Deși la dosarul penal există o recipisă despre înmânarea rechizitoriului, la cauza penală rechizitoriul lipsește.

În același context, deși urmărirea penală a fost terminată potrivit procesului-verbal de informare despre terminarea urmăririi penale la 02.05.2025, la cauza penală nu există actul procedural prin care s-a dispus reluarea urmăririi penale și fixarea termenului de urmărire penală în vederea efectuării acțiunilor de urmărire penală, în condițiile în care ofițerul de urmărire penală gestiona în continuare cauza penală, anexând la dosar un răspuns din 20.05.2025 parvenit de la directorul Penitenciarului nr.13.

La capitolul dat este de remarcat, că deși apriori, urmărirea penală în cauza vizată a fost finalizată la data de 02.05.2025, cauza penală figurează în darea de seamă a procurorului A. Dulgheru, pentru luna iunie, ca fiind cauză penală restantă.

2.Cauza penală nr.XXXXXXXXXX

În cauza de referință se atestă încălcarea de către procurorul Andrei Dulgheru a normelor legale prevăzute de art.166 alin.(7) CPP (temeiurile pentru reținerea persoanei bănuite de săvârșirea infracțiunii), art.283 CPP (schimbarea și completarea acuzării), reieșind din modificările operate la 07.09.2024 în art.126 din Codul penal și tergiversarea nejustificată a urmăririi penale, or, din luna ianuarie 2025 - când au fost emise citații și o ordonanță de aducere silită a unui martor, până în luna iulie 2025

(adică o perioadă de 6 luni), nu au fost efectuate careva acțiuni procesuale, cu toate că în cauza penală este persoană pusă sub învinuire, care recunoaște faptele incriminate.

3. Cauza penală nr.XXXXXXXXXX

La fel, se atestă omisiunea procurorului de a formula învinuirea reieșind din modificările operate la 07.09.2024 în art.126 din Codul penal, precum și tergiversarea nejustificată a urmăririi penale.

4.Cauza penală nr.XXXXXXXXXX

Colegiul constată că și în această cauză penală nu a fost respectat termenul rezonabil al urmăririi penale, manifestată prin inacțiuni îndelungate și lipsa oricărei justificări obiective, ori pe parcursul a 1 an și 6 luni nu s-a efectuat nici o acțiune de urmărire penală, prin ce procurorul Andrei Dulgheru și-a îndeplinit necorespunzător obligațiile de serviciu, contrar prevederilor art.20; 52 alin.(1) pct.3), 7); 254, 259 din Codul de procedură penală și Ordinului Procurorului General nr.x/xx din 11.02.2014.

5.Cauza penală nr.XXXXXXXXXX

În cauza de referință se atestă că urmărirea penală din 27.06.2024 este fără o dinamică, pe parcursul 1 an nu s-a efectuat nici o acțiune de urmărire penală, cu toate că în dosar este persoană pusă sub învinuire, astfel procurorul Andrei Dulgheru și-a îndeplinit necorespunzător obligațiile de serviciu, contrar prevederilor art.20; 52 alin.(1) pct.3), 7); 254, 259 din Codul de procedură penală și Ordinului Procurorului General nr.x/xx din 11.02.2014.

6.Cauza penală nr.XXXXXXXXXX

Colegiul reține că, contrar dispozițiilor legale prevăzute la art.282 alin.(l) din Codul de procedură penală, potrivit cărora înaintarea acuzării învinuitului se va face de către procuror în prezența avocatului în decurs de 48 de ore din momentul emiterii ordonanței de punere sub învinuire, dar nu mai târziu de ziua în care învinuitul s-a prezentat sau a fost adus în mod silit, deși învinuitul a fost reținut la 21.03.2024 și reluată urmărirea penală prin ordonanța din data de 21.03.2024 emisă de procurorul Andrei Dulgheru, înaintarea acuzării lui Xxxxxx Xxxxxx a avut loc doar la 29.10.2024.

La fel, având în vedere că la data de 29.10.2024, când i-a fost adusă la cunoștință ordonanța de punere sub învinuire din 23.12.2019, în timp, articolul 190 Cod penal a suportat mai multe modificări, procurorul Andrei Dulgheru urma să țină cont de modificările operate, inclusiv cele în vigoare din 07.09.2024.

Subsidiar, din materialele cauzei penale reiese că la data de 10.09.2024 OUP Gr.Ionițov, transmite procurorului raportul cu propunerea de a-l scoate de sub urmărire penală pe cet. Xxxxxx Xxxxxx și clasarea procesului penal, iar procurorul Andrei Dulgheru, contrar prevederilor art.290 – 291 Cod de procedură penală, abia la data de 28.10.2024 emite ordonanță de restituire a cauzei penale organului de urmărire penală pentru completarea urmăririi penale.

Din data de 29.10.2024, pe parcursul a 1 an de zile, nu s-au efectuat acțiuni procesuale în cauza penală, cu toate că este persoană pusă sub învinuire.

7. Cauza penală nr.XXXXXXXXXX

Pe caz se atestă o investigație superficială, caracterizată prin omisiunea efectuării unor acțiuni procesuale indispensabile pentru stabilirea completă și obiectivă a situației de fapt, fapt ce a generat anularea la 20.05.2024 de către procurorul ierarhic a rechizitoriului adoptat de procurorul Andrei Dulgheru, cu reluarea urmăririi penale.

Subsecvent, din 21.05.2024, cauza penală a fost lăsată în nelucrare pe parcursul a mai mult de 1 an, perioadă în care nu s-a efectuat nici o acțiune de urmărire penală, cu toate că în dosar este persoană pusă sub învinuire.

8. Cauza penală nr. XXXXXXXXX

În această cauză penală, procurorul a admis o gestionare formală și lipsită de diligență a urmăririi penale, restituind-o de 2 ori pentru completarea urmăririi penale, deși cauza penală a parvenit în Procuratură cu propuneri de terminare a urmăririi penale și anume întocmirea rechizitoriului și transmiterea cauzei în judecată, dar nu cu propunere de suspendare.

Similar, în cauza de referință se atestă că din 10.10.2024, cauza penală a fost lăsată în nelucrare pe parcursul a 9 luni, perioadă în care nu s-a efectuat nici o acțiune de urmărire penală, cu toate că în dosar este persoană pusă sub învinuire.

9. Cauza penală nr. XXXXXXXXX

Colegiul constată o conduită pasivă similară, caracterizată prin lipsa oricăror acțiuni procesuale pe o perioadă îndelungată. Inspecția procurorilor a stabilit că, din momentul reluării urmăririi penale, în temeiul încheierii judecătorului de instrucție din 20.07.2020, a fost efectuată doar o singură acțiune de urmărire penală și anume la 11.07.2023 - confruntarea între partea vătămată și învinuit.

Începând cu data de 11.07.2023 urmărirea penală este în stagnare, acțiuni de urmărire penală nu s-au efectuat pe parcursul a 2 ani.

10. Cauza penală nr. XXXXXXXXX

Din data de 02.10.2024 urmărirea penală este tergiversată, acțiuni de urmărire nu au fost efectuate. Conduita procurorului A.Dulgheru în cauza în speță a lezat relațiile sociale protejate de norma juridică referitoare la îndeplinirea de către procuror a dispozițiilor legale, implicit termenul rezonabil al urmăririi penale, stabilit la art.20 alin.(4) din Codul de procedură penală, contrar Ordinului Procurorului General nr.x/xx din 11.02.2014.

11. Cauza penală nr. XXXXXXXXX

Colegiul constată că similar altor cauza penale, în cauza de referință, procurorul A.Dulgheru și-a îndeplinit necorespunzător obligațiile de serviciu, contrar prevederilor art.20; 52 alin.(1) pct.3), 7); 254, 259, 283 din Codul de procedură penală, ori din data de 17.11.2023, acțiuni de urmărire penală nu au mai fost efectuate, cauza penală fiind lăsată în nelucrare aproape 2 ani.

12. Cauza penală nr. XXXXXXXXX

În cauza penală dată, Inspecția procurorilor a constatat rolul pasiv al organului de urmărire penală și lipsa de reacție a procurorului conducător Andrei Dulgheru, care a tolerat inacțiunea organului de urmărire penală și nu a intervenit cu acte de reacționare.

Verificarea materialelor cauzei penale a relevat omisiuni exprimate în neefectuarea unui șir de acțiuni de urmărire penală importante pentru descoperirea infracțiunii sau au fost efectuate tardiv, fiind astfel imposibilă administrarea unor probe esențiale.

La fel, s-a constatat caracterul superficial al indicațiilor formulate de către procurorul conducător al urmăririi penale or, indicațiile formulate în adresa organului de urmărire penală trebuie să fie concrete și au menirea de a stabili adevărul.

Mai mult decât atât, procurorul Andrei Dulgheru nu a supravegheat executarea acestora în termeni proximi, nefiind efectuate acțiuni de urmărire penală pe o

perioadă mai mare de 5 luni, iar acțiunile efectuate începând cu luna iunie 2025 au avut un caracter tardiv și inutil probatoriului.

13. Cauza penală nr. XXXXXXXXX

Colegiul reține că, inclusiv în cauza dată se atestă că nerespectarea termenilor rezonabili ai urmăririi penale nu a fost determinată de circumstanțe obiective, ci se datorează rolului pasiv al organului de urmărire penală și lipsei de reacție a procurorului conducător Andrei Dulgheru.

Procurorul Andrei Dulgheru nu a supravegheat desfășurarea urmăririi penale în termeni proximi, nefiind efectuate acțiuni de urmărire penală pe perioade de câteva luni consecutiv (29.05.2024 - 10.01.2025 și respectiv 01.04.2025 – iulie 2025), iar acțiunile efectuate după restituirea cauzei penale pentru completarea investigațiilor nu au completat probatoriul, ci au un caracter formal, fapt produs inclusiv din cauza indicațiilor superficiale ale procurorului.

În această ordine de idei, este de menționat că rolul pasiv al organului de urmărire penală și în mod special al procurorului Andrei Dulgheru, au generat înaintarea pretențiilor din partea participanților la proces, inclusiv a părților vătămate.

Astfel, procurorul Andrei Dulgheru nu și-a onorat atribuțiile prevăzute în art.52 din Codul de procedură penală, nu a verificat calitatea probelor administrate; nu a întreprins măsuri temeinice pentru ca orice infractor să fie tras la răspundere penală; nu a asigurat respectarea termenului rezonabil de urmărire penală în fiecare cauză penală, nu a avut un rol activ în cadrul procesului penal, a acționat contrar modului echitabil, contribuind astfel la încălcarea drepturilor atât a părților vătămate cât și a învinuiților.

Latura subiectivă a abaterii disciplinare

Potrivit art.38¹ alin.(1) din Legea nr.3/2016 „*se consideră că a fost săvârșită cu intenție o abatere disciplinară în cazul în care procurorul încalcă conștient norme de drept material ori procesual sau săvârșește o faptă prevăzută la art. 38 lit. f), își dă seama de consecința prejudiciabilă a acțiunii sau inacțiunii sale și urmărește sau admite survenirea consecinței respective*”.

Maniera în care a acționat în procesul efectuării urmăririi penale pe cauzele din gestiune, denotă că din perspectiva laturii subiective, această abatere a fost comisă din intenție indirectă, or, procurorul Andrei Dulgheru era conștient că încalcă norme de drept material și procesual, dându-și seama de consecința prejudiciabilă a acțiunilor și inacțiunilor sale, admitând survenirea acestora.

2) Cu referire la capătul de acuzare - *dispariția cauzelor penale din gestiune*

Analizând probele administrate, Colegiul constată că, în speța dată s-a făcut dovada îndeplinirii cumulative a elementelor constitutive ale abaterilor disciplinare prevăzute de art.38 lit.a) din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016 manifestate prin - îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu prevăzute la art. 6 alin. (3) lit.a), *adică să-și îndeplinească obligațiile de serviciu în conformitate cu Constituția, legislația Republicii Moldova și cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte; lit.b) să respecte prevederile actelor cu caracter normativ adoptate în cadrul Procuraturii.*

Astfel, Andrei Dulgheru, exercitând funcția de procuror în Procuratura mun. Chișinău, oficiul Rîșcani, numit prin ordinul Procurorului General nr.xxxx-p din 06.12.2012, având drepturi și obligații în conformitate cu Constituția Republicii Moldova, Codul de procedură penală și Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, în

cadrul exercitării atribuțiilor de serviciu, primind de la organul de urmărire penală a IP Rîșcani mun. Chișinău, la data de 12.03.2024 cauza penală nr.XXXXXXXXXX cu propunerea de suspendare a urmăririi penale în temeiul art. 287¹ alin.(1) pct.) din Codul de procedură penală, iar la 13.03.2024 cauza penală nr.XXXXXXXXXX cu propunerea de suspendare a urmăririi penale în temeiul art.287¹ alin.(1) pct.2) Cod de procedură penală, în termenul stabilit de lege, contrar prevederilor art.52; 211 alin.(2); 287¹ alin.(1), (2) și (4); 287² alin.(2) din Codul de procedură penală; Indicației prim-adjunctului Procurorului General, Vasile Pascari din 23.10.2007; Instrucțiunii cu privire la modul de completare și prezentare a fișelor de evidență primară, anexa nr.3 la Ordinul interdepartamental al PG, MAI, SV și CCCEC nr.xxx/xxx/xxx-O/xx din 18.07.2008, nu a dispus, prin ordonanță motivată, investigații în vederea căutării învinuitului, suspendarea urmăririi penale, întocmirea și transmiterea fișelor statistice, scoțând arbitrar cauzele penale din circuitul procesual, dar nici nu a restituit organului de urmărire penală cauzele penale cu indicațiile sale în scris pentru efectuarea urmăririi penale în continuare, cauzând astfel daune considerabile persoanelor fizice și juridice, participante la proces în aceste cauze, prin nerecuperarea prejudiciului stabilit prin infracțiune.

Latura subiectivă a abaterii disciplinare

Potrivit art.38¹ alin.(1) din Legea nr.3/2016, se consideră că a fost săvârșită cu intenție o abatere disciplinară în cazul în care procurorul încalcă conștient norme de drept material ori procesual sau săvârșește o faptă prevăzută la art. 38 lit. f), își dă seama de consecința prejudiciabilă a acțiunii sau inacțiunii sale și urmărește sau admite survenirea consecinței respective”.

Maniera în care a acționat procurorul Andrei Dulgheru, denotă că din perspectiva laturii subiective, această abatere a fost comisă din intenție directă, or, era conștient că încalcă norme de drept procesual, dându-și seama de consecința prejudiciabilă a acțiunilor și inacțiunilor sale.

3) Cu referire la acuzarea - încălcarea Legii nr.133/2011 privind datele cu caracter personal

Colegiul constată că, în speța dată, de către Inspekția procurorilor s-a făcut dovada îndeplinirii cumulative a elementelor constitutive ale abaterilor disciplinare prevăzute de art.38 lit.a) din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016 manifestate prin îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu prevăzute la art. 6 alin. (3) *lit.a) adică să-și îndeplinească obligațiile de serviciu în conformitate cu Constituția, legislația Republicii Moldova și cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte; lit.c) să asigure respectarea drepturilor și a libertăților fundamentale ale omului în exercitarea atribuțiilor sale.*

Colegiul reține că, procurorul Dulgheru Andrei, într-o perioadă nestabilă de timp, dar până la data de 05.09.2025, fără înștiințarea și fără acordul angajatorului, a instalat în biroul său de serviciu o cameră de înregistrare video/audio, care contrar Deciziei nr. 08 din 23 februarie 2023 a CNPDCP cu privire la modificarea formularului tipizat de informare privind efectuarea supravegherii prin mijloace video, fără notificare și informare a vizitatorilor, înregistra și stoca permanent imagini video și audio, prin ce a încălcat prevederile Legii nr.133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal

Astfel, procurorul A.Dulgheru încălcând prevederile art. 4 alin. (1) lit. a), b), c) din Legea 133/2011, potrivit căruia datele cu caracter personal care fac obiectul

prelucrării trebuie să fie: prelucrate în mod corect și conform prevederilor legii; colectate în scopuri determinate, explicite și legitime, iar ulterior să nu fie prelucrate într-un mod incompatibil cu aceste scopuri; adecvate, pertinente și neexcesive în ceea ce privește scopul pentru care sunt colectate și/sau prelucrate ulterior; exacte și dacă este necesar actualizate, la data de 05.09.2025 fără a respecta cerințele legale expuse *supra*, a înregistrat și stocat, fără notificare, pe inspectorul C.Miron din cadrul Inspecției procurorilor, consultantul principal al Decției juridică și management al documentelor Inspecției procurorilor Xxxxxx Xxxxxx și șeful interimar al Oficiului Rîșcani, Oxana Cazacu, în cadrul efectuării acțiunilor procesuale în legătură cu activitatea de serviciu, și anume un control inopinat în vederea stabilirii unor circumstanțe privind cauza disciplinară în care este vizat procurorul A.Dulgheru.

Ulterior, procurorul A.Dulgheru, a prezentat secvențele video din data 05.09.2025, ca anexă la sesizarea pe numele procurorului O.Cazacu. Înregistrare realizată într-un spațiu de serviciu, în care au fost surprinse persoane terțe, reprezintă o prelucrare de date cu caracter personal supusă reglementărilor legale, iar în lipsa întrunirii condițiilor legale, orice înregistrare realizată în mod unilateral este considerată excesivă, disproporționată și nejustificată.

Latura subiectivă a abaterii disciplinare

Potrivit art.38¹ alin.(2) din Legea nr.3/2016, se consideră că a fost săvârșită cu intenție o abatere disciplinară în cazul în care procurorul încalcă conștient norme de drept material ori procesual sau săvârșește o faptă prevăzută la art. 38 lit. f), își dă seama de consecința prejudiciabilă a acțiunii sau inacțiunii sale și urmărește sau admite survenirea consecinței respective”.

În concluzie, maniera în care a acționat procurorul Andrei Dulgheru, denotă că din perspectiva laturii subiective, această abatere *a fost comisă din intenție directă*, or, era conștient că încalcă norme de drept material și procesual, dându-și seama de consecința prejudiciabilă a acțiunilor sale.

4) Cu referire la acuzarea – falsul în acte publice

Colegiul constată că, în speța dată, de către Inspecția procurorilor s-a făcut dovada îndeplinirii cumulative a elementelor constitutive ale abaterilor disciplinare prevăzute de art.38 lit.a) din Legea cu privire la Procuratură nr.3 din 25.02.2016, manifestate prin îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu prevăzute la art. 6 alin. (3) *lit.a) adică să-și îndeplinească obligațiile de serviciu în conformitate cu Constituția, legislația Republicii Moldova și cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte; lit.d) să respecte regulile deontologice ale procurorilor și să se abțină de la fapte care ar discredita imaginea Procuraturii sau ar afecta prestigiul profesiei de procuror.*

Astfel, procurorul Andrei Dulgheru începând cu data de 06.07.2023 și până la data de 01.12.2023, exercitând funcția de procuror în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Rîșcani, fiind potrivit prevederilor art. 123 alin. (3) din Codul penal, persoană cu funcție de demnitate publică, având în virtutea acestei funcții permanent drepturi și obligații, în conformitate cu Constituția Republicii Moldova, Codul de procedură penală și Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură, reprezentând Procuratura în calitate de procuror în procedura de contestare prevăzută de art. 313 Cod de procedură penală, la plângerea înaintată de către avocatul Lilian Bacalîm, în interesele părții vătămate Xxxxxx Xxxxxx, împotriva ordonanței procurorului A.Dulgheru, de refuz în pornirea urmăririi penale din 10.11.2022 și clasare a

procesului penal nr. XXXXXXXXX și a ordonanței procurorului ierarhic superior, Angela Pleșca din 10.05.2023, de respingere în ordinea art.299¹ Cod de procedură penală, a plângerii părții vătămate, în circumstanțe nestabilite, acționând cu intenție directă și din alte interese personale, împreună cu alte persoane, a falsificat ordonanța din data de 10 mai 2023 a procurorului, adjunct interimar al Procurorului șef al Procuraturii mun. Chișinău, șef adjunct interimar al Oficiului Rîșcani, Angela Pleșca, prin contrafacerea conținutului acesteia, în sensul admiterii în ordinea art. 299¹ Cod de procedură penală, a plângerii părții vătămate Xxxxxx Xxxxxx, din 25.04.2023 și consemnarea, pe prima filă, a mențiunii „copie” și pe a doua filă, la rubrica semnătură, a mențiunii „semnat”, după care a prezentat judecătorului de instrucție acest document oficial falsificat, fapt ce a servit drept temei pentru emiterea la data de 01.12.2023 a încheierii judecătorești nr. 10-1370/2023 de încetare a procesului de examinare a contestației în ordinea art. 313 Cod de procedură penală.

Astfel, în perioada 14.10.2023 prima ședință de judecată și până la data de 01.12.2023 când a fost pronunțată încheierea judecătorească, având obligația de a prezenta judecătorului de instrucție ordonanța procurorului ierarhic superior, prin care s-a examinat plângerea petiționarului conform art.299¹ CPP, exprimând o lipsă totală de diligență și acuratețe profesională, fără a se informa la procurorul ierarhic despre soluția adoptată, sau să solicite procesul penal din arhiva Inspectoratului de poliție, inclusiv să verifice informația în cancelaria oficiului Procuraturii, unde era clar din evidențele ținute că plângerea avocatului a fost examinată și respinsă prin ordonanța din 10.05.2023, confirmare fiind materialele procesului nr.xx CIS/xx, Registrul de ieșire a documentelor, cât și sistemul de evidență electronică „web-document,, în circumstanțe imposibil de a fi clarificate de Inspekția procurorilor, procurorul Andrei Dulgheru a obținut ordonanța din 10.05.2023 cu date falsificate, nesemnată de procurorul ierarhic, prin care era dispusă altă soluție decât cea veridică, a introdus personal scriind olograf cuvântul „semnat”, după care a prezentat ordonanța cu date eronate greșierului, ca fiind autentică, pentru a fi anexată la materialele cauzei și în baza acestei ordonanțe judecătorul de instrucție, fiind indus în eroare de soluția luată de procurorul ierarhic, precum că a dispus anularea ordonanței procurorului A.Dulgheru din 10.11.2022, a adoptat încheierea din 01.12.2023 prin care a dispus „încetarea procesului la examinarea plângerii depuse de avocatul L.Bacalîm, în interesele petiționarului Xxxxxx Xxxxxx, în temeiul art.313 CPP; din motiv că a decăzut necesitatea de a fi examinată de instanța de judecată”.

Latura subiectivă a abaterii disciplinare

Potrivit art.38¹ alin.(2) din Legea nr.3/2016, se consideră că a fost săvârșită cu intenție o abatere disciplinară în cazul în care procurorul încalcă conștient norme de drept material ori procesual sau săvârșește o faptă prevăzută la art. 38 lit. f), își dă seama de consecința prejudiciabilă a acțiunii sau inacțiunii sale și urmărește sau admite survenirea consecinței respective”.

În concluzie, maniera în care a acționat procurorul Andrei Dulgheru, denotă că din perspectiva laturii subiective, această abatere a fost comisă din intenție directă, or, era conștient că încalcă norme de drept material și procesual, dându-și seama de consecința prejudiciabilă a acțiunilor sale.

5) Cu referire la acuzarea - împedicarea intenționată a activității Inspekției procurorilor

Colegiul constată că, în speța dată, de către Inspecția procurorilor nu s-a făcut dovada comiterii de către procurorul Andrei Dulgheru a abateri disciplinare prevăzute la **art.38 lit.d) din Legea nr.3/2016** cu privire la Procuratură, după indicii calificativi: *împiedicarea intenționată, prin orice mijloace, a activității Inspecției procurorilor.*

Constatările Inspecției, precum procurorul Andrei Dulgheru, ar fi împiedicat inspectorul să afle adevărul în procesul controlului și a introdus sau, după caz, a extras mai multe lucruri din safeu, inclusiv și cauzele penale dispărute, sunt bazate pe presupuneri, de către Inspecția procurorilor nefiind administrate și prezentate careva probe pertinente și concludente, care ar demonstra comiterea de către procurorul vizat a unei astfel de fapte, iar conform principiului prezumției nevinovăției în coraport cu prevederile art.6 CEDO dreptul la un proces echitabil, toate dubiile urmează a fi apreciate în favoarea persoanei acuzate.

Colegiul, audiind explicațiile prezentate de procurorul Andrei Dulgheru și reprezentantul său în raport cu sesizările formulate și constatările Inspecției procurorilor, reține că acestea nu pot fi acceptate, întrucât nu aduc argumente care să răstoarne concluziile privind existența abaterilor disciplinare constatate și apreciază critic alegațiile procurorului vizat precum că, în cadrul conducerii urmăririi penale aflate în gestiune, și-a onorat conștiincios atribuțiile prevăzute în art.52 din Codul de procedură penală, nu a scos arbitrar cauze penale din circuitul procesual, nu a falsificat ordonanța din data de 10 mai 2023 a procurorului, adjunct interimar al Procurorului șef al Procuraturii mun. Chișinău, șef adjunct interimar al Oficiului Rîșcani, Angela Pleșca, iar instalarea și utilizarea camerei a fost efectuată cu scopul de a proteja spațiul de serviciu și nu avea nevoie de acordul angajatorului,

În concluzie, având în vedere situația de fapt reținută, Colegiul de disciplină și etică apreciază că în procedura disciplinară dată sunt întrunite elementele abaterii disciplinare prevăzute de art.38 lit.a), b) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură.

La aprecierea gravității abaterii disciplinare și la individualizarea sancțiunii disciplinare, Colegiul i-a în vedere circumstanțele concrete ale cauzei, gravitatea conduitei procurorului în exercitarea funcției, atitudinea dezinteresată față de scopul legii procesual-penale, inclusiv repetitivitatea comportamentului său în mai multe cauze penale examinate.

Vinovăția procurorului Andrei Dulgheru, în contextul abaterilor disciplinare constatate, se reflectă nu doar în raport cu normele profesionale specifice, ci și față de așteptările legitime ale societății, care impun respectarea unor valori fundamentale precum corectitudinea, integritatea și profesionalismul.

Abaterile disciplinare săvârșite au avut ca efect prejudicierea valorilor sociale asociate actului de justiție, care implică nu doar o administrare eficientă a organelor judiciare, ci și respectarea drepturilor și intereselor tuturor părților implicate. Prin acțiunile/inacțiunile manifestate și comportamentul inadecvat, există riscul apariției unei stări de neîncredere în funcția de procuror, ceea ce ar putea afecta percepția publică asupra integrității și corectitudinii sistemului judiciar. Această situație ar putea compromite autoritatea justiției ca fundament al ordinii de drept, afecta încrederea în actul de justiție, subminând respectul și sprijinul cetățenilor pentru instituțiile statului.

La fel, prin hotărârea adoptată, este necesar să se asigure și efectul preventiv al sancțiunilor disciplinare, precum și să facă dovada fermității cu care se respectă standardele înalte înaintate față de profesia de procuror, astfel ca societatea să

primească asigurarea că corpul profesional al procurorilor își îndeplinește exigent, în termenii stabiliți de lege atribuțiile specifice profesiei, manifestând corectitudine, integritate și onestitate.

Mai mult, la aplicarea sancțiunii disciplinare în privința procurorului Andrei Dulgheru se va ține cont de standardele și recomandările europene, la caz de Opinia nr. 13 (2018) a Consiliului Consultativ al Procurorilor Europeni: „Independența, responsabilitatea și etica procurorilor” din 23.11.2018, potrivit căreia „*orice sancțiune trebuie să fie, de asemenea, necesară, adecvată și proporțională cu abaterea disciplinară*”.

Având în vedere rolul și funcția importantă, potrivit recomandărilor europene, demiterea procurorilor trebuie să facă obiectul unor cerințe stricte, care nu ar trebui să submineze desfășurarea independentă și imparțială a activităților lor.

Procurorii trebuie să câștige încrederea publicului demonstrând în toate circumstanțele un comportament exemplar. Ei trebuie să trateze oamenii în mod corect, egal, respectuos și politicos și trebuie să adere în orice moment la cele mai înalte standarde profesionale și să mențină onoarea și demnitatea profesiei lor, comportându-se întotdeauna cu integritate și grijă. Împărtășirea principiilor juridice comune și a valorilor etice de către toți procurorii implicați în procesul juridic este esențială pentru buna administrare a justiției și pentru respectarea celor mai înalte standarde profesionale.

Cu referire la cariera procurorului Andrei Dulgheru, se constată că acesta activează în organele Procuraturii din anul 2012. Pe parcursul activității nu a fost stimulat și sancționat disciplinar.

Circumstanțe atenuante n-au fost identificate.

Circumstanțe agravante: n-au fost identificate.

Prin urmare, având în vedere toate aceste circumstanțe enunțate *supra*, ținând cont de gravitatea încălcării de lege, atitudinea nedemnă și vinovăția acestuia, Colegiul concluzionează că aflarea în continuare a procurorului Andrei Dulgheru în funcția deținută este incompatibilă în raport cu principiile și standardele inerente profesiei de procuror și se impune aplicarea în privința acestuia a sancțiunii disciplinare:

- pe capătul de acuzare - ***lăsarea nejustificată în nelucrare a cauzelor penale, tergiversarea urmăririi penale și rolul pasiv al procurorului în cadrul procesului penal***, abatere disciplinară prevăzută de art.38 lit.a) și b) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură – **muștrare**;

- pe capătul de acuzare - ***dispariția cauzelor penale din gestiune***, abatere disciplinară prevăzută de art.38 lit.a) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură - **eliberarea din funcția de procuror**;

- pe capătul de acuzare - ***încălcarea Legii nr.133/2011 privind datele cu caracter personal***, abatere disciplinară prevăzută de art.38 lit.a) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură – **muștrare**;

- pe capătul de acuzare - ***falsul în acte publice***, abatere disciplinară prevăzută de art.38 lit.a) din Legea nr. 3/2016 cu privire la Procuratură - **eliberarea din funcția de procuror**;

- pe capătul de acuzare - ***împedirea intenționată a activității Inspecției procurorilor*** – de încetat procedura disciplinară, pe motiv că nu s-a constatat comiterea abaterii disciplinare.

În conformitate cu prevederile pct. 74 din Regulamentul *privind organizarea activității Colegiului de disciplină și etică*, pentru concurs de abateri disciplinare, prin absorbția sancțiunii mai ușoare de sancțiunea disciplinară mai gravă, a stabili definitiv sancțiunea disciplinară – **eliberarea din funcția de procuror**, ca fiind o măsură proporțională cu abaterea disciplinară comisă.

În contextul celor expuse și în conformitate cu prevederile art.38 lit.a), lit.b), art.38¹, art.39 alin.(1) lit.b), e) și alin.(7), art.50, 51 alin.(1) lit.a), d) și alin.(7), art.85, 89 lit.a) ale Legii nr.3/2016 cu privire la Procuratură, pct.72 lit.a), d), 73 lit.b), e), 74, 76, 90-99 din Regulamentul privind organizarea și activitatea Colegiului de disciplină și etică aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor nr.1-437/25 din 23.12.2025, –

HOTĂRĂȘTE:

1. A înceta procedura disciplinară în privința procurorului în Procuratura mun.Chișinău, Oficiul Rîșcani Andrei Dulgheru, pe capătul de acuzare - ***împedirea intenționată a activității Inspecției procurorilor***, pe motiv că nu s-a constatat comiterea abaterii disciplinară în cauza enunțată supra.

2. Constatarea în acțiunile procurorului în Procuratura mun.Chișinău, Oficiul Rîșcani Andrei Dulgheru, pe capătul de acuzare - ***lăsarea nejustificată în nelucrare a cauzelor penale, tergiversarea urmăririi penale și rolul pasiv al procurorului în cadrul procesului penal*** - abaterea disciplinare prevăzute de **art.38 lit. a), b)** din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură și a aplica sancțiunea disciplinară – **muștrare;**

3. Constatarea în acțiunile procurorului în Procuratura mun.Chișinău, Oficiul Rîșcani Andrei Dulgheru, pe capătul de acuzare - ***dispariția cauzelor penale din gestiune*** - abaterea disciplinară prevăzute de **art.38 lit.a)** din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură și a aplica sancțiunea disciplinară- **eliberarea din funcția de procuror.**

4. Constatarea în acțiunile procurorului în Procuratura mun.Chișinău, Oficiul Rîșcani Andrei Dulgheru, pe capătul de acuzare - ***încălțarea Legii nr.133/2011 privind datele cu caracter personal*** - abaterea disciplinară prevăzute de **art.38 lit.a)** din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură și a aplica sancțiunea disciplinară- **muștrare;**

5. Constatarea în acțiunile procurorului în Procuratura mun.Chișinău, Oficiul Rîșcani Andrei Dulgheru, pe capătul de acuzare - ***falsul în acte publice*** - abaterea disciplinară prevăzute de **art.38 lit. a)** din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură și a aplica sancțiunea disciplinară - **eliberarea din funcția de procuror.**

6. În conformitate cu prevederile pct. 74 din Regulamentul *privind organizarea activității Colegiului de disciplină și etică*, pentru concurs de abateri disciplinare, prin absorbția sancțiunii mai ușoare de sancțiunea disciplinară mai gravă, a stabili definitiv sancțiunea disciplinară – **eliberarea din funcția de procuror.**

7. A informa procurorul-șef al Procuraturii mun.Chișinău și Procurorul General privind înlăturarea de drept a procurorului Andrei Dulgheru de la exercitarea atribuțiilor de serviciu, imediat după pronunțarea hotărârii privind sancționarea cu eliberarea din funcția de procuror.

8.Hotărârea cu privire la aplicarea sancțiunii eliberare din funcție de procuror în privința procurorului în Procuratura mun.Chișinău, Oficiul Rîșcani Andrei Dulgheru

se transmite Consiliului Superior al Procurorilor, pentru a înainta propunerea corespunzătoare Procurorului General.

9. Hotărârea Colegiului poate fi contestată la Consiliul Superior al Procurorilor, prin intermediul Colegiului de disciplină și etică, în termen de 15 zile lucrătoare, de la data pronunțării.

**Președintele Colegiului
de disciplină și etică**

semnat

Alexandru LOZAN